

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

MEGBEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 c.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Csütörtök, január 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelkek: Kilépés a pártból.**
- A képviselőház ülése.**
- Szenzáció alapítvány.**
- A vámtarifa-javaslat.**
- A háziered gyász.**
- A lelökötött főhercegnő.**
- Róhm lopásai.**
- Arad közbiztonsága.**
- Szásót éves aggasztás.**
- Sajtópör Goldis püspök naplója miatt.**
- A hirdetési tábla ügye.**
- Ellopta a sajtó feleségét.**
- Singer Zsigmond lovagias ügye.**
- Megmérgezett grófnő.**
- Tárca: A hetedik gyermek.** Irta: Bíte Pál.
- Regény-Gsarnok: A távollévő.** Irta: Montégut Maurice.

Kilépés a pártból.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 28.

A magyar politika krónikájában a mai nap eseménye: Zichy Jenő gróf kilépése a szabadelvű pártból. A gróf a képviselőház mai ülésén kijelentette, hogy következetes akar lenni a választóinak tett ígérethez, következetes a saját meggyőződéséhez és a katonai javaslatokat nem szavazza meg. Miután pedig ez az elhatározás reá, mint szabadelvű párti képviselőre konzekvenciákkal jár, ő levonja azokat: *kilép a szabadelvű pártból.*

Zichy Jenő grófnak ez a kijelentése

nagy szenzációt keltett, habár nem volt egészen meglepetés. Két nap előtt már megjövendölhették. Zichy már a képviselőház hétfői ülésén, a katonai javaslatok tárgyalása első napján nyíltan állást foglalt azok ellen. A mikor *Toth* János, a függetlenségi párt szónoka arról beszélt, hogy a gazdasági szervezkedés helyett folyton katonailag szervezik a nemzetet, Zichy Jenő gróf közbeszólt:

— *A nemzeti tőkét támadja meg már ez!*

Ez a közbeszólas nagy feltűnést keltett és már kombinálták belőle azt, a mi ma tényleg bekövetkezett.

Ezt az elhatározást most mindenik párt másféleképp kommentálja. Az „ipargróf“ tudvalevően a magyar közéletnek sokat szereplő, de sokat csipkedett alakja. A kik humoros szinben tüntették föl annak idején a grófnak azon törekvéseit, amelylyel az ősmagyarok hazáját fel akarta kutatni, azok hajlandók lesznek Zichy Jenő gróf ezen lépésében is feltűnni vágyást keresni. Pedig Zichy Jenőnek ezen elhatározásától mindent, de a *következtességet* nem lehet elvitatni. A szabadelvű párt tagjai között ő egyike volt azon keveseknek, a kik nyíltan állást foglaltak az *önálló vámterület* mellett. Mint az Országos Iparegyesület elnöke, s így az ország iparosságának egyik vezető fia, joggal hivatkozhatott a közgazdasági érdekekre, a melyek a nemzetnek újabb megterhelését nem engedik meg. Ismeri az ipar-

nak bajait, hanyatlását, s így könnyen érthető, hogy a nagyhatalmi ábrándok kedvéért nem hajlandó feláldozni a milliárdokat, a melyekre az iparnak sokkal égetőbb szüksége van.

Es akármelyik párt szempontjából tekintik ezt az eseményt, annyi bizonyos, hogy Zichy Jenő cselekvése nyílt és férfias. Annival kellemetlenebbül érinti ez a volt nemzeti párt tagjait, a kik közül nem egynek lelkifurdalása lehetett, mikor Zichy a választóknak tett ígéret szentségére hivatkozhatott. Zichy szintén a nemzeti pártnak volt a tagja, de ő, úgy látszik, a nemzeti aspirációkat nem látja kifejetítve azon nyilatkozatok által, a melyeket Fejérváry báró a szabadelvű párt értekezletén tett. Tény az, hogy a volt nemzeti-pártiak csalódtak abban a reményükben, hogy Fejérváry az ő memorandumba foglalt csatakiáltásukra siet megadni mindent, a mit kérnek. E helyett Fejérváry az „engedményekben“ csak annyit ígért, a mit a körülményeknél fogva megadhatott, és a mi — miután meglevő rendeletek végrehajtásáról volt szó — a memorandumozás nélkül is, előbb, vagy utóbb bekövetkezett volna. Zichy Jenő fölhasználta a „cselekvési szabadságot“, s ezzel kritikát mondott a volt nemzeti párt tagjai fölött. Azt vette a szemükbe: nekik, ha valamikor a nemzeti aspirációkat komolyan vették, szintén le kellett volna olyas konzekven-

TÁRCA

A hetedik gyermek.

Irta: Bíte Pál.

Vince egész nap a komaasszonyuk után szaladgált s lebotorkálva a sáros lépcsőkön, morgván, nyitott be a családhoz. A pincezugban vak homály volt. A kerek ablakpár, a penészes falba vésvé, olyan, mint a vak ember szeme. A nedvség piszkos, szürke csapadékot eresztett az üvegre. A szoba hűvös, barátságatlan volt s a bűz nagyon erősen érzett a csatornákkal szomszédos, nedves falakból különösen mióta az olvadó hó átmedvesítette a talajt.

Vince oda se nézett az asszonyára. Leült a rozoga asztal mellé, kigombolta prémes felöltőjét s köhécselt. Ez a módos gunya, épen úgy, mint a gyűrött száru csizma s a kék posztónadrág is, még a régi, jobb időkből való abból az időből, amikor Vince jobb napokat látott a feleségével. Nem is nagy ideje még, hogy anyyira legyűrte az élet.

Valami nagyobb vállalatra adta a fejét s elveszítette rajta kicsi vagyonszármazékát. Két éve meg egy otromba gerenda törte le az egyik lábcsarját. A csontjai ugyan összeforrtak, hanem azóta botla lett, kedvetlen végezte a dolgát s elvesztett iparkodásából az az erős és bátor szívség, ami kitartóvá edzi a napról-napra élő szegény munkást. Nem is olyan erőteljes már,

mint vaskos alakján, széles vállain látszik. Még negyvenkét esztendő s már oldalt erősen őszült a szakála, az arca is öreg, barázdás, olyan, mint a megfogydott dohánylevél, csak a sasorr s a merészen csillogó szürke szemek őrizték meg rajta a fiatalságot. Alapjában bohókos kedvű ember volt, hanem az idei tél nagyon megviselte.

Különösen az bántotta, hogy az asszony ágyba esett a hetedik gyermekkel.

A szobában csend volt, mintha meghalt volna valaki.

Egy szőke, vézna leányka gyengéd szeretettel pillantgatott a betegágyas asszonyra. A nagyobb fiu a falnál gugolt az ablak alatt, könyv volt a kezében, míg a legkisebb a kihűlt tüzhely mellett faragcsált ülve, szótlanul.

A betegágyas asszony lehunyta a szemét, s valami váratlan segítség után imádkozott, mint a bajba esett emberek szoktak. Nagyon szívére vette a nyomoruságukat a gyerekek miatt. Azonban még se adta föl egészen a reményt, bizott hogy az ember valami jó vállalatot kap s fölvergődnek megint, mire tavaszra nyílik az idő. Még nem is annyira öregek.

Vince is a gondokkal vesződött. Zavartan, kötözködők edvvel nézte a kékesszürke füstkarikákat, amiket rossz cseréppipából eregetett a két tenyere között, látta, hogy az asszony mozdulatlanul fekszik az ágyon, úgy tesz neki, mintha most venné csak észre, hogy az arca szegletes a soványságtól, a csontjai csúnyán látszanak, nem szép, nem fiatal többé.

Írások után keresgél, amiket az asztalra rak. A betűkkel nebezen birkózik meg s mind haragossabb lesz. Mérgesen szivja az erős kapadohányt, a mely nem is annyira olcsó, mint rossz. A kurta pipaszáron erőset markol, mintha valakit torkolászna. Csakugyan rosszszat gondol. Egy pofaszakállas, sovány uri emberen jár esze, a kivel pört kezdett. Nyaralót épített neki tavaly nyáron és kerítést csinált a kertje mellé. Eltartott ősz végéig a munkája. Egyszer egy nyár utóján beszélt neki a számadásról, azonban megnyugtatta a pénze felől s azután is csak nyolc-tíz koronácskát kapott hét végén. Az asszony-nak sehogysé tetszett a dolog, hanem azt letorkoita Vince.

— Minek zaklassam, finom ur az, nem rossz ember.

— Csak azért mondom, mert a nyaralóval már készen vagy, hát azért fizessen — erősködött az asszony.

— Hagyd csak. Ugyis disznóra, lisztre meg burgonyára lesz a pénz.

— Ruhára nem is számítsz a gyerekeknek?

— Csak erősödjének még, jobb, ha meztelán szaladgálnak. A télre majd felöltözteted mindnyáját. Ne busulj, nem hoz szükséget reánk a tél.

November közepe felé végre rendben volt minden munkával. Szerakta a szerszámokat, babrálva igazította meg a bajuszát s a torkát köszörülve, kopogtatott a munkaadójánál. Száhatvan koronára rugott az összeg, amit várt.

ei ákat vonni, mint a minőket Zichy Jenő m a levont.

Politikai körökben most főképp az iránt érdeklődnek, hogy Zichy Jenő gróf *egyedül* marad-e ezen elhatározásával, vagy lesznek követői. Eddig csak suttogások, rejtett beszélgetések folytak erről, de neveteket nem emleget senki. Sokan azt hiszik, hogy azok közül, a kik az önálló vámterület mellett való állásfoglalásukban nem hagyták a pártkötelek által magukat feszélyeztetni, azok követni fogják Zichy Jenő grófot. Az amugy is kuszált politikai helyzetet ez az esemény kétség-telenül még bonyolódottabbá tette.

(*)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 28.

A mai ülés több szenzációt hozott. Az első volt, hogy Széll Kálmán miniszterelnök benyújtotta az összes kiegyezési javaslatokat. A másik nagyobb volt. Fél 1 óra után váratlanul felállott Fejérváry honvédelmi miniszter és a nemzeti követelések tárgyában bejelentéseket tett, melyek a magyar nyelvnek a hadseregben való érvényesülése vonatkoztak. A két évi szolgálati idő behozataláról mondtak szintén figyelmet keltettek.

Közben Zichy Jenő gróf óriási hatással beszélt a katonai javaslatok ellen és bejelentette kilépését a szabadelvű pártból.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Fejérváry Géza báró, Láng Lajos, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

(A kiegyezési javaslatok).

Elnök fél 11-kor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Széll Kálmán miniszterelnök bemutatja az összes kiegyezési törvényjavaslatokat és pedig a vám- és kereskedelmi szerződésről, a vasúti egyezményről, a vámtarifáról, a külkereskedelmi statisztikáról, a gőzhajózási szállítás használatát után járó adónak megszüntetéséről szóló

és végül a vállalatok megadóztatása tárgyában létrejött egyezményről szóló javaslatokat.

Teleki Sándor gróf jegyző jelenti, hogy Melcer Vilmos a szebenmegyei száji- és körömfájás tárgyában, Benedek János a nyomtatványok utcai elárúsítása tárgyában jegyzettek elő interpellációkat.

(A katonai vita).

Udvarny Ferenc: Altalánosságban fejtegeti a katonai terhek súlyos voltát. Nem szaporítani kell a hadsereget, hanem nemzeti nevelésben kell részesíteni a katonákat. Nem a fényes ruha nyeri a győzelmeket, hanem a nemzeti érzés. A magyar nyelv ugyiszólván ki van küszöbölve a hadseregből. Holott példákat hozhat fel, mit tesz az, ha a hazafias érzésekre lehet hivatkozni a háboruban. Ime a custozzai csatában mi történt? Albrecht főherceg hadvezér parancsára a négy magyar bakaerődet magyar vezényszóval, a Rákóczy-indulással vitték a harcba és győztek. (Élénk tetszés az ellenzéken.)

Felkiáltások: Nagy idők! Nagy emberek!

Udvarny: A mai katonai politika mellett csak rückwertskoncentrirungra lehet számítani!

Felkiáltások: Ehhez értenek!

Udvarny: Nem a császárt kell emlegetni a magyar katonának, hanem királyát és a magyar hazát. Nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés. Szónok leül.)

Endrey jegyző: gróf Zichy Jenő!

Udvarny: Még egy határozati javaslatot is akar benyújtani. Követeli a jelen javaslatnak a napirendről való levételét és az ujoncmelés nélkül való újabb benyújtását.

(Kilépés a szabadelvű pártból.)

Zichy Jenő gróf: Nyilvános pályáján soha egyebet nem tett, mint azon törekedett, hogy az ország üdvét és fejlődését mozdítsa elő. (Helyeslés.) Sajnálja, hogy Széll Kálmán miniszterelnökkel, barátjával ellenkezésbe kell jutnia, de mikor ő a kormányra jutott, bizott nemes idealizmusában és azt hitte, hogy ilyen súlyos törvények nem jutnak többé a Ház elé. (Élénk tetszés balról.) Ily súlyos terhekkel járó javaslatokat, mint a benyújtottak, *el nem fogadhat.* (Zajos éljenzés és taps az ellenzéken.)

Rakovszky István: Hol a többi nemzeti párti?

Gróf Zichy Jenő: Ma a képviselőnek más utasítása nincs, mint saját lelkiismerete. A választóknak azt ígérte, hogy a katonai terhek felemeléséhez nem fog járulni, és ő az ígérését betartja. (Zajos helyeslés balról.)

Felkiáltások: Sokan megígérték, a volt nemzeti pártiak is megígérték! Nem tartják be?!

Zichy Jenő: Csak azt cselekszi, a mi az országra üdvös és hasznos. Ezek a javaslatok a

nemzet törzsvagyonát támadják már meg. Mit mondanak a kérvények? 36 törvényhatóság mondja, hogy az áldozatok már elviselhetlenek. És ily körülmények között nyujtanak be és tartanak fenn ily javaslatokat. De tiltja elfogadni e javaslatot a lojalis érzés is, a melylyel apostoli királyunk iránt viseltetik. Nem akarja, hogy összedüljön az ország és koldusok legyünk. (Zajos éljenzés, taps az ellenzéken.)

Daák is mondta, hogy mindenkinek olyan morálja van, mint a milyet alkot magának. Neki egy morálja, egy utja van, a mely a nemzet fejlődéséhez, felirágzásához vezet. A nagyhatalmi állást emlegetik. Igen, de a többi állam politikája belterjes, azokban meg van az anyagi jólét, de mi szegények vagyunk. (Zajos éljenzés, taps az ellenzéken.) Az ígérgetésekben már nem hisz mert látja hogy mindig a régi nóta járja. Ezt a politikát nem helyesli, *le is vonja ebből a konzekvenciát* és miután ebben a pártban nincs többé helye, *abból kilép.* A javaslatot — ismétli — nem szavazza meg. (Hosszas taps éljenzés, az ellenzéken.)

Szünet után.

Bernáth Lajos függetlenségi szintén a javaslatok ellen beszél és tiltakozik a nagy többséggel ellen.

(Fejérváry.)

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Három határozati javaslatot nyujtottak be eddig. Az azokban kifejezett óhajokra reflektálni akar. A mik az önálló magyar hadseregbe vonatkoznak, arról szólni nem akar. Ez nem fejezi ki a nemzet többségének óhaját sem a pragmatika szankcióból nem folyik. De a hadügyi kormány *nem zárkózik el bizonyos nemzeti követelések elől.*

Felkiáltások a szélbalon: Új dolog!

Fejérváry: a mennyiben azok a közös hadsereg megbontására nem vezetnek. A kívánságokat három kategóriába sorozza. Az elsőbe a közel jövőben teljesítendőket sorozza, a másodikba azokat, amelyek a leközelebbi időben teljesítenek és esetleg a védtörvény módosításánál fognak megtörténni, a harmadikba azokat, amelyek egyelőre nem teljesíthetők. Az elsőhöz tartozik a katonai *perrendtartás*, a melyet lehetőleg nemsokára már be fog nyujtani. A második *záslókérdés*: A közös hadsereg zászlóit és jelvényeit hiven a közös kapcsolathoz fogják megcsinálni, illetve a kérdést megoldani. Ami a magyar tiszteknek a magyar ezredékbe való áthelyezését illeti, van a felségnek egy rendelete, amelyet végrehajtani fognak. A hadügyi kormányzat elállott attól a követeléstől, hogy a póttartalékosokat hosszabb időre behívja. (Helyeslés.) Ami a két éves szolgálati időt illeti, &

Nagyot dobbant a szive örömben a pénzre meg az asszonyra gondolva. Alig is várta, hogy hazamehessen s az asztalra csapja a pénzcsumót.

— Na, asszony! megmondtam, vigán leszünk a télen ugy-e? Százhatvan koronát rég nem látott a keresetéből egyszerre, szép summa volt az...

Az ur a számadásokra hajolt, hogy végig nézze.

— Sok, sok! — mormogta: aztán ócsárolni kezdte a munkát, nem volt megelégedve a nyaralóval se. Pedig Vince becsülettel véggezte a dolgát s értett is hozzá. Hanem most kezdte rosszul érezni magát. Osszeszorult a torka — ide-oda tette a botja lábát.

A végén káromkodott, fenyegetőzött, majd a kocsmába ment megnyúlt orral, leönteni a keserűséget. Decemberben aztán beperelte az urat.

Az igazságnak azonban nagyon lassu a járása, csak dőcögve ballag a szekér, amin a szegény ember várva-várt jussa van. Meg-megreked a kátyukba, amikbe a furfangos fiskális-ész vezetgeti.

A tél innen onnan elmúlt rajta s még mindig nem kapta meg a pénzét. A havas időkben favágásra adta magát, az asszony meg lépéseket surolt az emeleten, ugy tengődött a család burgonyán meg kenyéren.

Vince azalatt egészen átfarmálódott a lelkeben. Amire mindig büszkén hivatkozott, ha bajba került, — megrendült a hitte a törvényben is, — már látta, hogy az is csak a gazdagoknak kedvez s nem egyforma előtte az ur és a munkás. olyan volt a lelki világa, mint a

talaj, amelyet földrengés szakgatott meg. Iszákos ember lett, rendes alakja a korcsmának. Odaszegődött a szocialista-párthoz. Tűzbe jött a szavakon, amiket az éhes tömeg közé dobáltak az üldözött népvézerek.

Az asszony nagyon megrémült, mikor megértette egy-két elejtett szavából, mit forral magában...

A nyaka mind előbbre görbült, ahogy belegabalyodott a hivatalos stílusba, dühös lett, hogy az irás se beszélt világosan s lecsapta az asztalra. Botorkálni kezdett a szobában, a pipa-szárral hadoznáza.

A gyerek a tűzhely mellett nyihogni kezdett, hogy széttapossa a játékát, amin egész nap faragcsált a sarokba húzódva.

— Csönd, mert mindjárt ütök. — fenyegette meg nagy hangon, amibe belerekedt.

Az asszony fölnyitotta a zamét s az urára nézett.

A pólyásbaba erősen visitott, míg az anyja beletömködté kitátott szájacskájába sovány, apadt mellét.

A gyermeksisírás még inkább ingerelte Vincét, a vér fejébe szállt s valami nagy kegyetlenséget akart eikövetni, hogy lecsillapítsa magát. Arra gondolt, hogy megfojtja az éhes poronyot, mintha oka lett volna az a kis jószág, hogy ugy eltévesztette az utját, mikor megszületett, hogy egy éhes szájacskával több legyen a világon. Minden haragja a gyermek ellen fordult s gondolatban már el is bánt a kis féreggel. Elképzelté, mint fekszik előtte a kis habfehér test, kék folttal a nyakán s az asszony, hogy borul sikongva a tetemére.

Ez a rémkép némiképp magához térítette,

megijedt magától s nagy szorongást érzett a mellében. Most már békülékenyebb lett, s gyermekes ellágyulásba hunyt el a haragja.

Az udvaron piros fény gyult ki az akác-fák nedves kérge körül, a nap benézett a sáros kövezetre s odaszórta az apró ablakokra színes sugarait.

A szobában most már világosan látszottak a betegágyas asszony vackán a tarka rongyok, s a gyerek, majszolva az anyja mellét.

Az asszony lopva szemmel kísérté Vincét.

Nagy felindulás látszott az arcán, leült az asztalhoz, tenyerébe támasztotta a fejét, vállai közé esve. A köny végigszaladt barázdás képén.

Egy puccos nőszemély, a komaasszonyuk nyitott be hozzájuk. Megcsókolta a betegágyas asszonyt, meg az ujszülöttet.

— Ez bizony már elmaradhatott volna, — mondta meggyőződéssel a gyerekre.

A betegágyas szelíd megadással mosolygott a szemrehányásra.

A komaasszonya tulajdonkép nem volt rossz szívé s nyomban megbánté, hogy kiszaladt a száján, amit gondolt. Látta a beteg arcán, hogy bántja a szava, karjára vette a poronyot s valami kellemest akart mondani róla.

— Adta szentem csupa az apja! A szeme, a sasos kis orra, a szája is az.

Erre aztán Vince is megmozdult, eldalt a bajuszát, a régi, fiatalos tűz csillogott a szemében s kifeszített mellel, nevetve közelgett az ágyhoz, hogy megbarátkozzon a gyerekekkel.

felsége elrendelte, hogy a hadügyminiszterium e kérdést tanulmányozza és mielőbb javaslatot tegyen. (Zaj.) Hát ez sem tetszik? A magyar katonai intézetekben a magyar nyelv kötelező tantárgy lesz. (Helyeslés.) A katonai reáliskolákban a hét két napján kötelező a magyar társalgási nyelv. (Helyeslés.) Ami a magyar nyelvet illeti továbbá, a véderőtörvénynek annak érvényt fognak szerezni. (Csak ígéret!) A mit én ígérek, azt meg is tartom. Meggyőződhetek arról. Ne vesztegessék az időt, hanem tegyék lehetővé a javaslatok elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Következtek az interpellációk.

(Interpelláció.)

Benedek János kérde a miniszterelnöktől: miért történt az, hogy a Kossuth Lajosról szóló könyvnek nem adták meg az utcai elárúsítás jogát?

Szóll Kálmán miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy az ügyről tudomása nincs, utána fog nézni, de előre kijelentheti, hogy célszerűség nincs a dologban.

A választ tudomásul vették.

Szenzációs alapítvány.

(Hét millió dollárral a tüdővész ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 28.

London, jan. 28. A „Daily Telegraph” jelenti Chikagóból: *Rockfeller* kijelenti, hogy *hét millió dollárnyi alapítványt szándékozik tenni a tüdővész ellen való orvosság feltalálójának megjutalmazására.*

Ezt a röviden és tömören fogalmazott mondatot röpitette szét a táviró a világ minden tájára. Feldobog egy néhány orvos és tudományos kutató és még jobban feldobog sok ezer tüdőbeteg szíve. Amazok a „hét millió dollár”, emezek a „tüdővész ellen való orvosság” halatára. Az egyiknek öröme meghozza a másiknak is a boldogságot. Bizonyos, hogy sok orvos műhelyében működésbe jönnek a lombikok s az emberi elme hatványozottan fog kutatni ama szérum után, mely a tüdővész bacillusait kiöli.

Nem is tulzás, ha azt mondjuk, hogy *Rockfeller*nek ez az egyszerű kijelentése is mennyi győgyerőt rejt magában. Hány tüdőbeteg várja bizalommal, reménykedéssel, hogy előáll majd egy tudós a keresett recepttel és beseperi a *Rockfeller* hét millióját, mely csak dollárban hét, de koronában 35 millió. Ha az orvosi tudomány elfogadta azt az állítást, hogy a beteg reménykedése gyógyító erővel hat, akkor hát reménykedjék a sok ezer tüdőbeteg, mert a 35 millió koronának talán csak akad gazdája.

Természetes, hogy a betegnek optimistának kell lennie. Mihelyt nem az, akkor nem használ semmit a *Rockfeller* nagystilű alapítványa.

A tüdővész bacillusa ellen *Rockfeller* alapítványa előtt is sokat kutatott a tudomány. Nagyeszű tudósok vették fel a harcot az apró bacillus ellen s ebben a harcban *Koch* és *Garnault* neve határjelzőt képvisel. *Koch* szérumot talált fel a tüdővész ellen s a tudományos világ hozsánnával fogadta a találmányt, mignem mégis csak abban állapodott meg a tudomány, hogy a tüdővést csak akkor lehet kiirtani, ha majd új tüdőket talál fel az orvosi tudomány. *Koch* és *Garnault* kísérletei csak annyiban vittek előre a tudományt, hogy a tüdővész gyógyíthatatlanságát állapították meg.

Nothnagel, a híres bécsi orvostanár, szintén kutatott a tüdővész ellenes orvosság után. Kutatásainak eredményeit a következőben foglalta össze: „A tüdővész kérdése — pénzkérdés”. Nem *Rockfeller* pénzt érte ezalatt *Nothnagel*. Hanem a beteg pénzt. Aki bírja a meleg klíma költségeit, aki bírja a sok utazást, a díjazás költségeit, annak kezében van, ha nem is a

teljes gyógyulás, hanem a „meghosszabbított határidő” kulcsa. Hány szegény ember megy a sirba, aki néhány száz forinttal meghosszabbíthatná az életét néhány esztendővel. És hány gazdag ember él, aki, ha szegény volna, már rég a tulvilágon volna.

Mi lesz most már a *Rockfeller* mesés alapítványával? Lesz-e eredménye s nem fog-e esetleg évszázadokig kamatozni, anélkül, hogy eljönne érte a gazdája. Nem lehetne-e a *Rockfeller* nemes célzatát összeakasztani a *Nathnagel* eddig meg nem döntött dogmájával. Hiszen egyszerű a dolog nagyon. Megtartani az életnek annyi embert, amennyit a milliók kamataiból lehet. S majd ha jelentkezik a szérum feltalálója, bizonyára nem fogja követelni a kamatokat, mert hiszen a szegény tudósnak (bizonyára szegény tudós lesz a feltaláló) az egy millió felül a többi millió nem sokat határoz. Mért heverne tétlenül a hét millió dollár félmilliónyi kamata, mikor ez a legnemesebb hivatást teljesíthetné: megtarthatna az életnek félmillió forintot kitartható szegény embert.

Ha majdan, talán évtizedek, talán évszázadok multán ezer és ezer ember imájába foglalja *Rockfeller* nevét, mért ne legyen most is száz és száz ember, aki imádkozzék *Rockfeller* életéért.

A tudomány emberei pedig kutatni fognak, ha nem száz millió dollár, hanem csak hét millió dollár a kitűzött pályadíj.

A lefokozott főhercegnő.

(A király intézkedése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Immár a magyar király rendelkezett arról, hogy *Giron* nyelvmester jegyese, a szász trónörökösnek megfosztassék minden címétől. A félhivatalos *Magyar Távirati Iroda* erre nézve a következő bécsi jelentést közli:

A király az uralkodóház fejét megillető teljhatalmánál fogva elrendelte, hogy minden jog, tisztesség és kiváltság, a mely a szász trónörökös nevére, mint született osztrák főhercegnőt eddig megillette, *felfüggesztessék* és hogy ez a felfüggesztés abban az esetben is érvényben maradjon, ha a folyamatba tett válópör a német birodalom polgári törvénykönyvének 1577. §-a alapján annak a kimondását engedményezné, hogy a hercegnő visszakapja eredeti családi nevét. Ennélfogva nem szabad ezentul a császári hercegnő és főhercegnő, magyar királyi hercegnő stb. stb. címeket és főhercegi címerét a főhercegi jelvényekkel használnia. Nem illeti meg a császári és királyi fenség cím sem és nem illetik meg ezentul azok a tiszteletjogok sem, a melyek ezzel a címmel járnak.

A *Budapesti Közlöny* mai számában, a nem hivatalos rész élén erre nézve a következőket írja:

A mint halljuk, O császári és apostoli királyi felsége, ama teljhatalmánál fogva, a mely őt, mint a legmagasabb Uralkodóház Fejét megilleti, akként rendelkezett, hogy mindazon jogok, tisztelettelek és kiváltságok, a melyek a Szászország trónörököse ő királyi Fenségének nevére, mint született osztrák főhercegnőt, eddig megillették, felfüggesztessenek és hogy ez a felfüggesztés hatályban maradjon azon esetben is, ha a bekövetkező válópör — a német birodalmi polgári törvénykönyv 1577. §-ában szabályozott — ama következményekkel járna is, hogy a

hercegnő ismét eredeti családi nevét nyerné vissza.

Ezen legfelső rendelkezés következtében el van tiltva attól, hogy ezután a császári hercegnő és főhercegnő, Magyarország stb. királyi hercegnője címevel éljen és hogy a születésénél fogva őt megilletett főhercegi címet a főhercegi jelvényekkel továbbra is használhassa. Nem illeti meg őt többé a *császári és királyi Fenség* címe sem és reá nézve megszűnnek az ezen minőségei összekötött tiszteleti jogok is.

A szász udvar szerelmi botrányáról újabban a következőket telegrafálják:

Drezda, január 28.

Biztos forrásból jelentik, hogy *Lujza* szász trónörökösnek beteg. A szokással járó izgalmak tették beteggá. Udvari körökben azt hiszik, hogy gyermekét idő előtt fogja szülni.

Cap-Martin, január 28.

Itt is tudják, hogy *Lujza* főhercegnő gyengélkedik. Orvosa rendeletére naponként csak egy órai sétát tesz.

Drezda, január 28.

A *Tagblatt* jelenti, hogy nem igaz az a hír, amely szerint a szász udvar és a szász trónörökös között nézeteltérés történt volna. A trónörökösnek ügyének elintézését a király és a trónörökös egyöntetű elhatározással fogják elintézni.

Az a különösen a francia lapokban elterjedt hír, hogy *György* király le akar mondani, szintén hazugság. *György* király jól érzi magát és eszeágában sietsen az államügyektől visszavonulni.

E félhivatalos cáfolatokkal szemben a leghatározottabb formában az a hír van elterjedve, hogy a szász trónörökösre a családi boldogságának feldúlása oly rettenetes hatással volt, hogy egyszersmindenkorra lemondott a trónról.

Bár külsőleg nem mutatja, hogy megint szenved, egy-egy elejtett szava mégis elárulja óriási fájdalmát. Atyja nagy betegsége alatt egy izben környezetéhez fordulva könnyező szemekkel szólt:

— Ezt a második csapást (az esetleges katasztrófát) nem bírnám el sehogy sem. Ez már agyonsujtana.

Azt mondják, hogy neje távozása óta még nem látta mosolyogni sem. Folyton együtt van gyermekeivel, akik anyjuk után sírnak.

Fájdalma most sokkal nagyobb, mint volt az első napokban, amikor inkább a harag uralkodott rajta.

Azóta csak nagyon ritkán haragszik. A nejének már megbocsátott azért a botlásért, a melylyel a boldogságát szétzúzta. Elénk világításba helyezi érzelmeit a következő mondása:

— Volnék csak magánember és nem egy trón várományosa, majd visszaszerezném boldogságomat!

Bécs, január 28.

Udvari körökből eredő értesülés szerint *Lujza* hercegnő királyunknak a mai hivatalos lapban is megjelent intézkedései folytán, a melyek szerint rangját és címeit elveszítette, valószínűleg *Giron*nal együtt az evangélikus vallásra tér át.

Drezda, január 28.

A trónörökös és trónörökösnek házassági perében a külön bíróság ma délelőtt 11 órakor, a főtörvényszék termében kezdte meg a tárgyalást. A tárgyalás elején *Lorchnitzer* elnök fölvasta a december 30-án kelt királyi rendeletet, a mely a bíróság küldetéséről szól, majd az igazságügyminiszternek tegnapi kelt

leiratát, a mely szerint a király lemond a rendelet 9 pontjáról, a mely azt mondja: „A bíróság végitélete megerősítés végett elénk terjesztendő.” E szerint a bíróság ítélete nyomban érvényes lesz. A tárgyalást előbb nyilvánosan tartották, később azonban elzárták a nyilvánosság elől. A bíróság a tárgyalást elhalasztotta február 10-én délelőtt 11 órára s elrendelte Dümbling főudvarnagynak, a főudvarmesternek és Schwarz rendőrfőnöknek kihallgatását.

TÁVIRATOK.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, január 28. A képviselőház pénzügyi bizottsága január 30-án ülést tart. Tárgy: a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása és az apróbb tárcák fennmaradt tételei; ugyanakkor tárgyalják az udvartartást is.

A venezuelai blokádnál.

Páris, január 28. A Havas-ügynökség jelenté Caracásból: Megerősítik azt a hírt, hogy a venezuelai kikötők elzárása csütörtökön megszűnik. A buenos-ayresi bankok a venezuelai kormányának pénzt ajánlottak fel a hatalmasságok követeléseinek kiegyenlítésére.

Washington, január 28. Bowen javaslatait ma közölték az elnökkel és a külügyi hivattal. A javaslatokat meglelégedéssel fogadták.

A vámtarifa-javaslat.

(A kiegyezési javaslatok a Ház előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 28.

A képviselőház mai ülésén terjesztette be Széll Kálmán a kiegyezési törvényjavaslatok ciklusát. Így beterjesztette.

1. A vám- és kereskedelmi szövetség tíz évre való megkötéséről szóló törvényjavaslatot.
2. Az 1852 iki vasuti rendtartás fentartásáról szóló törvényjavaslatot.

3. Az autonóm vámtarifáról szóló törvényjavaslatot.

4. A vámtarifa szembeállítását a jelenleg érvényben álló törvények határozataival.

5. A vámtarifa javaslatának indoklását.

6. A külkereskedelem forgalmának kimutatását hat kötetben.

7. A közös vámterület külkereskedelmi forgalmának kimutatását ugyancsak hat kötetben.

A javaslatok tartalma a minisztereink beszéde révén nagyjából ismeretes. Érdekesebb a benyújtott javaslatok közül: autonóm vámtarifa, mely 658 tételből áll. A törvényjavaslat főbb intézkedései a következők:

A kormány felhatalmaztatik, hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányával egyetértőleg a vámon kívül a belföldi fogyasztási adó összegének megfelelő vámpótlékot szedhessen olyan cikkek behozatalánál, amelyekhez belföldi fogyasztási adó alá eső alkatrész van hozzáadva, vagy amelyek készítéséhez belföldi fogyasztási adó alá eső cikk használatát fel és amelyekhez hasonló cikkeknek a belföldön való előállításához az adómentes beszerzés nincs megengedve.

Az áruk átvitelénél vám nem fizetendő.

Az alább megnevezett gabonaneműeknek a behozatali vámtarifában megállapított vámjai a szerződéses megállapodások útján csak a következő összegekig szállíthatók le:

Buza, kétszeres, tönköly, 100 kg.-kint	6.30 K.
Rozs...	5.80 "
Árpa...	2.80 "
Zab...	4.80 "
Tengeri...	2.80 "

Az állami egyedárúság tárgyai, amennyiben a tarifa külön határozatot nem tartalmaz,

csak külön engedéllyel bocsáthatók behozatalra és átvitelre.

A kormány felhatalmaztatik, hogy bizonyos áruknak forgalmát közérdekből, különösen pedig egészségügyi és biztonsági szempontokból rendeleti úton korlátozhassa. Az ez irányban fennálló szabályok további intézkedésig érvényben maradnak.

A behozatali vám fizetése alól felmentetnek továbbá: 1. Művészeti, tudományos és ipari tárgyak, melyek tudományos, művészeti és közérdekű intézetek nyilvános gyűjteményei számára vannak rendelve. 2. Régiségi tárgyak, ha minőségük nem hagy semmi kétséget aziránt, hogy értékük leginkább csak óságukban áll és a gyűjtési célon kívül más célra és használatra nem alkalmasak. 3. Áruk, melyek a vámhivatali ellenőrzés mellett történt szállítás közben vagy hivatalos raktárakban teljesen megromlottak.

A vámtarifában megjelölt vámok, ideértve a vámpótlékokat és mérlegpénzt is, aranyban fizetendők.

10 K.-nál kisebb vámösszegek, illetve ezen határon aluli maradékösszegek 1 frt. (= 2 K.) belföldi ezüstpénzben és a koronaérték váltópénzeiben fizethetők.

A vámfizetésnél használható külföldi arany-pénzek koronaértéke rendeleti úton fog megállapíttatni.

A kormány felhatalmaztatik, hogy a késepenfizetések felvételének törvényes megállapítása után az — általa alkalmasnak tartott időben — a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányával egyetértőleg elrendelhesse, hogy a vámok arany-pénz helyett a koronaérték pénzmeiben fizetendők.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az új-szentannai polgári kör vasárnap tartotta meg közgyűlését, melyen elnöknek Bérczy Lajost, alelnöknek Zimmermann Antalt, titkárnak Kavosch Rajmondot, pénztárnoknak ifj. Wernert és könyvtárnoknak Wéger Bélát választották meg.

Singer Zsigmond lovagias ügye.

(Az egyoldalulag befejezett ügy.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 28.

Rakovszky István, amint ismeretes, meglehetősen sértő szavakat használt a képviselőházban tett interpellációja alkalmával Singer Zsigmond dr. a „Neue Freue Presse” budapesti levelezője ellen.

Singer Zsigmond elküldte Rakovszkyhoz segédeit, kik többször igyekeztek összeülni, de a tárgyalások megkezdése nem sikerült. Hol az egyik, hol a másik fél segédei kértek halasztást. Legutóbb Bartha Miklóson a Rakovszky egyik segédén mult a késelem, mert Bartha el volt foglalva sajtópörével.

Ma aztán végre befejezték a segédek a soká huzódó ügyet. Rakovszky István segédei felajánlották az elégtételt arra az esetre, ha Singer bizalmi emberei önmaguk meggyőződést szereznek, hogy Singer nem inkorrekt úton, hanem egy nemzetipárti politikus által jutott a közleményhez. A mennyiben Singer ezt a feltételt nem fogadná el, akkor Rakovszky segédei becsületbírósgot kérnek Singer ellen.

Singer ehhez nem járult hozzá, mire a segédek az ügyet befejezettnek jelentették ki.

Érdekes, hogy a klerikális „Aikotmány” megakarja találni az árulót egy magasrangú államhivatalnok személyében.

Ezt a következő módon fedezi fel:

„A főrendek is szóvá tették a Singer-ügyet maguk közt. Kinosan hatott rájuk, hogy a főrendház einöke, Csáky Albin gróf Singer bizalmi férfiának szerepére vállalkozott és egy annyi kételyekre okot adó furfangosan megfogalmazott nyilatkozat alá tette a nevét, a minő a Csáky és Gajári által aláírt nyilatkozat.

A mi már most azt a kérdést illeti: ki az inuiskréció tulajdonképpen elkövetője? a képviselőházban erősen tartja magát az a hír, hogy az íg az áruló egy magasrangú államhivatalnok, a ki már állásánál fogva is tudhatott Apponyi memorandumáról. Ez az államhivatalnok adta volna át Singernek a memorandum kéziratát és min dinkább kidomborodik, hogy Singer vagy a N. Fr. Pr. nem mondott igazat, mikor, hogy az államhivatalnoktól a gyanút elhárítsa, azt mondta, hogy az okiratot a volt nemzeti párt egy tagjától kapta. Az a körülmény, hogy a volt nemzeti pártiak tehetetlenül viselkednek ebben az ügyben, a Bánffyánusok közt leplezetlen kárörömöt, az ellenzéknel pedig ugyan csak leplezetlen megütközést kelt.”

Ellopta a saját feleségét.

(Mangra Pálné története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Párját ritkító komikus eset történt a szomszéd Bi harmegyében A pompás história mintha vslami bohózatból lépne elénk.

Szelistye-Száldobágyon legény korában hires nőcsábító volt Mangra Pál paraszt gazda Két évvel ezelőtt megházasodott. A pap áldása azonban nem javította meg a csapodár legényt, pár hét mulva faképnél hagyta a fiatal menyecskét s száz más leány után futkosott a falusi Don Juan.

Az elhagyott asszonyka két hosszú évig buslakodott s mindent megpróbált, hogy hűtlen férjét visszahódítsa. A szegény asszony igyekezetét különösen egy szemre való szép oláh fáta hiúsította meg minduntalan, akibe a férj időközben fülig beleszeretett.

A mult béten a cserben hagyott feleség felkereste Román Szavétát, a férje szeretőjét s esdeklő szavakkal könyörgött neki, hogy szakítson a férjével, mert akkor bizonyára vissza tér hozzája. A leány hajlott a kérésre.

— Éppen idejében jöttél, mert az urad holnap elakar szöktetni a szülei háztól, hogy azután bagóhiten éldegéljen velem.

A leány fejében mindjárt ötlet is támadt.

— Megfogom szégyeníteni az emberedet s azután majd elidegenedik tőlem.

— Az Isten is megáld érte — bálálkodott az asszony.

— Este 7 órakor jön értem kocsival az urae — magyarázta a lányzó — hogy el szöktessen. Eredj el te a kert végébe aztán téged fog elszöktetni helyettem.

Este 7 órakor pedig nagykendőbe burkolva ott állt az asszony a kert végében. Kis vártatva meg is érkezett a szekér, a melyen Mangra két emberrel ült, hogy elszöktesse szerelmét. A férj lelépett a szekérről és az asszony felé közeledett a homályban:

— Te vagy Szavéta?

— Én, — sutogta az asszony.

— Jössz?

Az asszony a fejével bólintott.

A férfiak erre a szekérrre segítették az édes terhet, s elrobogtak vele Mangra Pálnak a falutól távol eső házához, ahol a becses zsákmányt leemelték a szekérről. A házban a férj rokonai már összegyűltek, hogy egyesült erővel megvizsgálják az elrabolt leányt, ha netán aggodalmi volnának. Az asszony nem mert bemenni a szobába, mire a férfiak becipelték s bent kipakolták a nagy kendőből.

Oriási elképedés, majd hatalmas habota támadt, amikor az egybegyűltek az elszöktetett leány helyett — Mangra Pálnét ismerték fel.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 31. Az aradi kereskedőifjak táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tüzoltó-egylet álarcos bálja (Martini vendéglő.) — A kurticsi izraelita jótékony nőegylet táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Február 1. Tanitóbál (Polgári fiúiskola.) — Az aradi könyvnyomdászok táncestélye (Vass.) — A borosjenői ifjuság táncvigalma (Központi szálló.) — A paulisi polgári olvasókör táncestélye. — A gyoroki iparos olvasókör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő.) — A csermői önkéntes tüzoltó-egylet táncvigalma (Kaszinó.) — A borosjenői polgári olvasókör táncvigalma. — A radnai ifjuság táncvigalma (Szvoboda-vendéglő.) — Táncmulatság M. Szlatinán (Nagyvendéglő.)

Február 2. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Kass vendéglő.)

Február 7. A pankotai polgári jótékony nőegylet táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az aradi m. kir. posta-és távirata altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő.) — A radnai önkéntes tüzoltó-egylet táncvigalma (Fekete Sas.) — Réczey piknik az atletikai klub helyiségében.

Február 8. A Lloyd-társulat estélye este 9 órakor (Lloyd helyiség.) — Az aradi cipészek szakcsoporthoz tartozók táncvigalma (Vass.) — Az országos vöröskereszt-egyesület borossebesi fiókegylete táncvigalma (Kaszinó.)

Február 14. A világsol vöröskereszt fiókegylet táncvigalma (Mátyás király.)

Február 15. Az aradi szabómunkások szakegyletének táncvigalma (Kass.)

(=) A tanitóbál. Nagy igyekvéssel dolgozik a tanitóbál rendezőse a vasárnap tartandó multság sikerén. A rendező-bizottság kedden este ülést tartott, amelyen minden lehető irányban megtették az intézkedéseket arra nézve, hogy minden rendben, helyesen menjen, s a közönség kényelme, szórakoztatása biztosított, és hogy a táncnak se legyen fogyatékosága. Az estélynek ujitása lesz, hogy arra számított ülőhelyekről szóló jegyeket beszállítsák ki.

A hangverseny a legkényesebb művész-igényeknek is megfelelő lesz. Minden várakozást ki fog elégiteni. Biztos garanciát nyújt erre nézve az alábbi valóban szép és érdekes műsor.

„Felszólítás keringőre“, Webertől; zongorán, négy kézre, játszik: Ottenberg Lionka ur-hölgy és Máday Sándor ur.

2. Benedek Elek ur, fővárosi költő és lapszerkesztő felolvasása.

3. „Ballada“, Vieuxtempstől, „Obertass“, Wieveiaskitől, hegedűn játsza: Herzig Ottó kapitányné urnő és zongorán kíséri: Zoltai Mátyásné urnő.

4. „Quella Fiamma“, ária, B. Marcellótól; „Haide“, Tarnay A. szövege Endrődy Sándortól, éneklő: Zilahy Gyuláné urnő, zongorán kíséri: Ferch Odón tanár ur.

A hangverseny pontban nyolc órakor kezdődik.

A rendezőség kéri a közönséget, hogy a számított ülőhelyekre szóló jegyeit Klein Mór könyvkereskedésében legyen szives minél előbb megváltani.

(=) Atléták teaestélye. Az „Aradi Atletikai Klub“ ma 8 órakor teaestélyt tartott a klub vivó termében. Kedélyes családi jellegű összejövetel volt ez, melyen részt vettek a klubtagok családtagjaikkal, hogy a farsang összes kellemességeit élvezzék. Az estélyen előbb teáztak, majd a táncnak hódoltak a klubtagok, s az estély kedélyességét mutatja, hogy az bele nyult a hajnali órákba. Az estélyen, melyhez hasonló a klub többször szándékozik rendezni, a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Boros Vidáné, Csáklány Sándorné, Frint Lajosné, Holló Istvánné, özv. Kégl Imréné, Neulinger Béláné, Mistétha Sándorné, Palotay Antalné, Rihmer Jánosné, Szathmáry Jánosné, Szabovszky Lajosné, Somogyi Ágostné, Székely Károlyné, Szilágyi Györgyné, Vass Gusztávné, ifj. Vas Gusztávné.

Leányok: Balás Hermína, Boros Irén és Dóra, Böhm Mariska (Kétegyháza), Buchwald Zelma, Frint Olga, Rihmer Mariska, Sári és Janka, Somogyi Mariska és Irén, Tóth Gizella, Török Vilma és Aranka.

= Kereskedő ifjak bálja. Az aradi kereskedő ifjak január 31 én, szombaton este a Fehér Ke-

reszt nagytermében bált rendeznek, melynek jövedelmét jótékony célra és pedig az állásnélküli és keresetképtelen kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak segítő alapja javára szánják. A bál szép sikerűnek ígérkezik.

Böhm lopásai.

(Az Ipar- és Népbank mint magánvádló.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28

A Böhm Adolf és Korschitzky József ellen folyamatban lévő bűnygyben az aradi kir. ügyészség nem vállalta el a vád képviselését minden vádpontra nézve és a nagyváradi fő-ügyészség részben helybenhagyta az ügyészség határozatát. Ennek következtében most az Aradi Ipar- és Népbank nevében Vajda István dr. intézeti ügyész bejelentette, hogy a vád képviselését átveszi mindazon bünesetekre, melyekre nézve az ügyészség elejtette, s mint pótmagánvádló jelentkezik.

Böhm Adolf az intézet őrzése alatt lévő Ipar- és Népbank részvényt és az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak száz darab törzsrészvényét a pénztárból kilopta és ezáltal a btk. 333 szakaszába ütköző s a btk. 336 szakasza szerint minősülő lopás büntetést követte el.

Böhm Adolf a lopást beismerte, de annak elkövetését oly időpontra helyezte, melytől számítva a bűncselekmény elévült. Ez az állítás — mondja az intézet beadványa — nem fogadható el, s az elévülés fennforgása csupán tényleges bizonyítékokból állapítható meg.

Böhmnek ugyanis tudnia kell, kinek, vagy ki által adta el az ellopott részvényeket, s a vevő, vagy közvetítő révén azután megállapítható a kérdéses időpont. Lehetséges, hogy Böhm azért hallgatta el ezen adatokat, hogy a valóságnak meg nem felelőleg az elévüléssel védekezze, mely a büntetést kizárja.

A hirdetési tábla ügye.

— Újabb nyilatkozat. —

Arad, január 28.

A következő nyilatkozat közlésére kértek meg bennünket:

Az Aradi Közlöny hirdető táblájának már ismert ügyével újból előhozakodnak azok az urak, kiknek érdekében áll, hogy nekem ártani akarjanak és így kényszerítenek arra az izlésteleniségre, hogy erőlködésükre még egy utolsó megjegyzést tegyek.

A revolver nem talált, hát ágyuval lőnek a verébre és Wagner mestert szólaltatják meg; ki készséggel kijelenti, hogy a hirdető tábla felső részén látható alak eredetijét Schimkovitz Othmár szobrász az ő utasítása szerint tervezte és ő mint egy négyemeletes ház sarok végződését alkalmazta.

Természetesen, én is ezt állítottam és hangsúlyoztam, hogy ott a táblának vagy illyfajta mego dásnak nyoma sincs.

Hogy az egész tábla fényképét küldötték-e föl, pénzt és fáradságot nem kimélve, az én jó barátaim és hogy mily kommentárt fűztek hozzá, azt nem tudom; tudvalévő dolog azonban, hogy a Schimkovitzek csak kincserő hajlandók utasítás szerint alakokat mintázni; ez a cégtábla pedig sokkal kisebb jelentőségű volt, sem hogy annyi pénzt lehetett volna reá áldozni, amennyit egy Schimkovitz magáért az agyag mintáért elkért volna, azért beírtem azzal, hogy az én gondolatomnak megfelelő már meglévő alakot nőiesebbé téve és a célnak megfelelően jobban ki egyenesítve alkalmaztam a tábla megtervezésénél. Ezért tartja Wagner mester a másolatot rosszul sikerültnek, de nem szól az egész műipari tárgyról, mert nem is tarthatja magát a táblát másolatnak, mint azt azok a bizonyos „érdeklődő“ urak feltüntetni szeretnék. Mivel pedig egy még ilyen igénytelen műipari alkotás is együtt, a maga összehatásában szemléltető és arányaiban itélendő meg és az alakot nem lehet a táblától úgy elválasztani, mint például a lokomotívot tándertől, melyek külön is önálló egészek

— hát bizony ez az ezüstkanál keresés minden elfogatlanul itélő szemében, csak a rosszakaratu hajsza torzszülötte lehet. Ha lehetne valakit ily meglévő alkotások szabad felhasználásáért megvádolni, akkor — Uram bocsá! ... Alpár mester már plagizált volna, midőn az ezredéves kiállítás történelmi csoportját a meglévő magyar műemlékekből genialisan összerótta és a plagiumok plagiumát követték volna el Jámbor és Balinték, midőn az 1900 ik évi párisi kiállításon ugyanezen motívumok felhasználásával a magyar pavillont megépítették. Sem ezen, sem a már multkor felhozott példakkal még gondolatban sem mertem és akartam ezt a pár óra alatt papírra vetett tervet összehasonlítani, csak a de majorem ad minorem elvét kívántam bizonyítani.

Es most még egyet.

Aradvárosának egyik igen nagy műérzékkel bíró embere, kivel erről a témáról beszélgettem, azt mondta nekem:

— Barátom! aki haladni akar, annak a közeg ellenállás törvényével számolni kell.

Nos tehát! Szólaltassák meg azok a bizonyos urak a maguk érdekében akár a gisehi sphynxet, vagy ha úgy tetszik, a csodarabbit, én nem izetlenkedem többé ezzel a témával. A magam lelkiismeretem és meggyőződésém vezetett minden cselekvésemben eddig is és e fölött semmiféle feltolni akart forumot — ha csak annak különben alárendelve nem vagyok — el nem ismerem és a közeg nagyobb ellenállása nem állít meg utamban, hanem csak ambíciómat ösztökéli, hogy annál nagyobb szorgalommal és erővel vágjam keresztül magamat az elébbem tolaikodó piszkos áradaton.

Steiner József,
műépítész.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Végrehajtó, vígjáték. Almásy Lóla felleptével (Páratlan bérlet.)

Péntek: Monna Vanna, dráma. (Páros bérlet.)

Szombat: Monna Vanna, dráma. (Páratlanbérlet.)

* Loute-ot, a szellemes francia bohózatot ma ismét Almási Lolával, az aradi színház vendégével láttuk. Eleganciája, szépsége és kedves játéka mindenkit meghódított megint. Ez a szerep különben is nagyon megfelel neki; a könnyelmű félvilági hölgynek hangját kitűnően találja el. Sok tapsot és az első felvonás után impozáns csokrot kapott. Az előadás derűltségéhez igen sikerült alakítással járultak Ternyei (Dupont), Békés (Castillon), Sarkady (Francolin) és Mariházy (Baburon). Apró szerepeikben szintén jók voltak: Győre, Follinuszne és Pajor Ágnes. Szabó Irma azonban ma kissé gyengének mutatkozott. A hosszú felvonásközök a közönség türelmét tulságosan próbára tették. (v. j.)

* Monna Vanna. Nagy érdeklődés várja Maeterlinck híres darabjának, a Monna Vannának bemutató előadását. A rendkívül érdekes darabhoz Zilahy teljesen új diszkrétet készített, melyeket Végh színházi diszkrétfestő ma fejezett be. Újak a jelmezek is, melyek a fővárosi minták után a színház szabótermében készültek. A darab pénteken kerül először színre.

* A végrehajtó. Almási Lola holnap mint Cyprienne lép fel a „Végrehajtó“ című bohózatban. A párisi kokott elevevése, kedves bonboniája és csapodársága csak akkor ébreszt fel kellő illuziót, ha a külső megjelenésben elegancia nyilvánul. Almási Lola jól ösmerve e színpadi kívánalmakat, remek kosztümöket visz a színpadra, melyek eredeti párisi modellek után a bécsi híres Drecol cégnél készültek.

* A szultán. Az e heti műsorról lekerült Szultán operett már a jövő héten megy. A szultán Zilahyné és Roxelán Rózsa Lili kezében maga műelővezetést biztosít. Zilahyné gyöngéledéséből már felépült és holnap már a Szultán próbáján részt fog venni.

Százöt éves aggszűz.

(A szegedi csoda.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Ez az élő, emberi csoda a szegedi városházán jelent meg a napokban, bizonyosságot téve arról, hogy a legnagyobb szegénységben is élhet az ember az emberi kor végső határain jóval túl is.

Egy 105 éves leány. Ezt a mai kor leánya ki nem állná. A mai leány már 30-on túl is menekülni szeretne a világból a lánysága miatt. A vén lányságot elviselhetetlen szenvedésnek tartják. Még is sokan viselik az életnek ezt a keresztjét, ha nem is olyan hőiesen és csodásan sokáig, mint az a gyermeknagyságu, végzetlen megható egyszerű nő lélek, aki 105 esztendő óta él a földön és jár, lát, hall, gondolkodik ma is, még pedig bámulatos élet-erővel.

Szilágyi Juliskának hívják a 105 esztendő s kora hajadont, világéletében szegény volt mindig; míg dolgozni tudott, cselédkedett. Ha kérdezi az ember tőle: van-e valakije, fehér, tiszta, sokráncu petyhüdt arcát görnyedező helyzetéből visszafordítja reád, rokonszenves motyogással feleli:

— Van, kéjem, a jó Isten, meg a jó emberek.

Mindenki meghalt, aki hozzá tartozott, testvérei, rokonai. A beszéde nem szegedi dialektusu, tisztán ejti ki az e betűt és ő maga is bámulatos tiszta.

Jár-kel kis kenyérekért, szalonnácskákért, mint a hangya, háromarasztos kis hajlott végű fehéarakác-botjára támaszkodva. Az idő összezsugorította az egykor középtermetű hajadont, mint a hideg a falevelet, akkorára, mint egy 6—7 éves gyermek. Foga nincs, de a szemel élénkek, jól látnak, a füle is jó.

Szóltak hozzá, mire így felelt:

— Kicsit hangosabban kéjem, mejt vastag kendő van a fejemen. Nem hajjom.

A hangosabb szót meghallotta. De ha kendővel nincs lekötte a füle, a halk beszédet is megérti.

Szilágyi Juliska, a 105 esztendő s hajadon *Battonyáról* került Szegedre. Hogy mikor, arra azt felelte Temesváry Imre t. alkaptánynak:

— Oh, nagyon jégen volt... Akkoj még a vasut se induj ki... nem indujt még Szegeden.

Mind cseléd Szegedre került a múlt század elején. A születési évi 1798.

Szilágyi Juliska, a szegedi hajadon tehát most a harmadik században él. Született a 18. század alkonyán, végigélte és látta letűnni a 19. századot, most pedig a harmadik században morzsolgatja tovább az életét egészen jó étvágygyal.

— Tud-e enni jól? — kérdeztük tőle.

— Oh, tudok bizony, — felelte — csak legyen mit.

Most is azért botorkált föl a városházára, hogy egy kis segítséget kíván. Egy kis tüzelő fácskát és népkonyha-cédulácskát. A hoszu ut nehezére esik. Szeretné hazahordatni az ételt.

A Lábdy-féle házban lakik egy öreg aszszonnyal, aki könyörületből helyet ad neki. Azt mondják, hogy kitűnően alszik, maga rak tüzet, felforrallja a tejecskét, összevagdálja a piritott szalonnácskát és olyan lakomákat rendez, mint annak a rendje.

Sokszor el akarták már helyezni a város szegény-ápolójában, de ez ellen kézzel-lábbal tiltakozott mindig. Most is. Az új szegény-ápolót most rendezik be a csapat-kórházban.

Magyarázták neki ma, milyen jó helye lesz ott, eltartják jó ételekkel, jó ágya lesz, meleg szobája.

— Mán oda csak nem mék, nem, mert ott mingyá meghalok, — motyogta.

Később a kis kosarával, amelyben egy üveg, egy kis kenyér, vöröshagyma, néhány burgonya volt, elindult baza.

TANÜGY.

(—) A gőzképezők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága február hó 2-án Aradon képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez nyujtsák be. Az elnökség.

Sajtópör Goldis püspök naplója miatt.

(Metianu érsek mint tanú.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

A nagyváradi kir. törvényszék, mint sajtóügyi bíróság előtt fölöttébb érdekes ügy vár elintézésre. A sajtópör ez előző aradi püspök-választás harcaiból keletkezett és a néhai Goldis József püspöknek egy állítólagos naplójegyzete körül forog.

A sajtópört Beles János aradi kir. körjegyző indította az aradi *Tribuna Poporului* ellen, a mely a harcok megindulása óta következetesen támadta őt, a miért *Hamsea* Agoston arkimandrita pártján volt.

A támadások során az aradi román lap bizonyos „diszkrét iratok és följegyzéseket” közölt. Így az inkriminált cikkek szerint Goldis József naplójában a következő feljegyzés volt olvasható: „Beles János előttem azt állította *Metianuról*, hogy a Magyar-csanádi egyházközség birtokvásárlási ügyében az egyházközségtől 3000 forintot, a szentszéktől pedig 2000 forintot vett föl, oly célra, hogy a kuria bírálit *informálja*, (megvesztogesse).”

Majd Beles Jánosnak egy levelét közölték, a melyet egy bihari zsinati taghoz irt, s a melyben azt mondja Mangráról, hogy a mig ideleln a román politikát hirdeti, egy *László* nevű képviselő állítása szerint oly hírek terjedtek el róla, miszerint a *kormányának fehér lapot adott volna*.

Az elsőre nézve Beles János panaszfeljelentésében kijelenti, hogy olyat *Metianuról soha sem állított*, s annyival kevésbé állitható, mert a Magyar-csanádi egyházközségnek a kincstártól való birtokvásárlása *rendkívüli eljárás* tárgyat képezte, s abban se a kuria, sem pedig más bíróság nem intézkedett. A feljelentés kétségbevonja a följegyzés valódiságát, s a mennyiben tényleg az lenne, kéri a nyomozás megindítását arra nézve, hogy *miként jutott ez a támadók kezébe*.

Ebből az ügyből — a mint azóta kinyilatkoztatták — annyi igaz, hogy *Metianu János* mint aradi püspök az *ügyvéd részére*, a ki a birtokvásárlási pörben eljár, *300 forintot* vett föl a szentszéktől *honorárium* gyanánt s erről az ügyvéd *nyugtát* is adott neki.

A levélre nézve Beles János kijelenti, hogy hasonló tartalmu levelet tényleg irt *Papp Pál* belényesi zsinati taghoz, a mely azonban csakis a *levéltitok megsértése* útján kerülhetett a T. P.-hoz. A levélben foglalt állításokat különben bizonyítani kívánja.

A sajtópör azért kerül a nagyváradi esküdtbíró elé, mivel *Beles János*, mint kir. körjegyző, az új bünvádi perrendtartás értelmében *köztisztviselőnek* tekintendő.

Az inkriminált cikkekre nézve a felelősséget *Bocu Szevér*, a volt radnai és lippai román

képviselőjeiölt, most a *Tribuna Poporului* munkatársa vállalta el.

Az ügy főtárgyalására, hir szerint, a megidézését fogják kívánni *Metianu János* érsekmetropolitának, *Vancsó Gyula* orsz. képviselőnek, az aradi román szentszék több tisztviselőjének. A főtárgyalást román körökben nagy érdeklődéssel várják. A panaszos jogi tisztviselője a sajtópörben *Rozvány* Isván dr. aradi ügyvéd.

Arad közbiztonsága.

(Egy év kihágásai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

A statisztika, ugy mondják, a társadalom életének tükre s így el kellene fogadnunk azt a tényt, hogy ez a bűnügyi statisztika, amely az aradi kapitányi hivatal kihágási bíróságának működéséről szól, Arad népe egy részének erkölcsi életéről s annak viszonyairól világosít föl.

Am a valóságban ugy van, hogy ez a statisztika a rendőrség egy évi munkásságának a tükre, mert a bűnügyek hősei közül nagyon sokan jövevények, akik a zóna segélyével könnyű módon hagyományos érdeklődésből keresik föl az alföldi palotás várost, hogy itt szerencsét próbáljanak.

Aradon sem jobb, sem rosszabb a közbiztonsági állapot, mint másutt, ahol a közigazgatásnak éppen olyan mostoha gyermeke a rendőrség, mint nálunk.

Arad közbiztonsági viszonyait feketébbnek kiáltják ki némelyek, mint amilyen. Valami nagyon dicsérni való nincs az állapotokon, de igazságtalan az a bírálát is, amely tulzottan itéli a dolgok fölött. A közbiztonság nálunk semmivel sem áll rosszabb lábón, mint például aránylagos összehasonlítással — Budapesten. Pedig hát a szent Budapesten a rendőrhatalom egész állami hadserege ügyel a közbiztonságra, mig Aradon elenyészően kicsi a rendőrlégénységi állomány a nagy területre és a lakosság számarányához képest.

A múlt évben a kihágási bíróság összesen 2692 személy ellen folytatott eljárást. Elintéztet megszüntető határozattal 164 ügyet 185 személy ellen, felmentő ítélettel 348 ügyet 886 személy ellen, egészben vagy részben *marasztaló* ítélettel 1940 ügyet 2122 személy ellen.

Elitéltek *elzárásra* egy napon alul 78 egyént, négy napon alul 430 egyént, tizennégy napon alul 166 egyént, egy hónapi elzárásra 58 egyént, két havira 28 egyént s kilencven napi elzárásra 4 egyént. — Elitéltek *penzbüntetésre* 10 koronán alul 1189 egyént, 20 koronáig 100 egyént, 30 koronáig 88 egyént, 100 koronáig 32 egyént s hatszáz koronáig 4 egyént.

Kihágások neme szerint hatóság és közcsend elleni kihágás miatt 31 férfit, 10 nőt, közbiztonság ellen 487 férfit, 195 nőt, közrend és közszemérem ellen 697 férfit, 106 nőt, közegészség és testi épség elleni 110 férfit férfit, 5 nőt, tulajdon ellen 9 férfit, 1 nőt, erdészeti kihágás miatt 4 férfit, 2 nőt, állategészségügyi kihágás miatt 96 férfit, 54 nőt, véderőtörvénybe ütköző kihágás miatt 259 férfit, a közutak és vámokról szóló törvénybe ütköző kihágás miatt 28 férfit, 1 nőt, a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénybe ütköző kihágás miatt 2 férfit, 1 nőt, mezőrendőri kihágás miatt 22 férfit, 34 nőt, egyéb törvényekbe ütköző kihágás miatt 20 férfit, 2 nőt, miniszteri rendeletbe, törvényhatósági vagy városi szabályrendeletbe ütköző kihágások miatt elitéltek 65 férfit, 17 nőt. Összesen 1725 férfit és 397 nőt.

A háziezred gyásza.

(Tragikus sorsu százados.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Az aradi cs. és kir. 33. gyalogezred egy szerencsétlen sorsra jutott századosa halt meg tegnap Budapesten, a Schwarzer-féle gyógyintézetben. Nagy tehetséggel, kiváló képességekkel lépett a katonatiszti pályára, a mely szép karriérrel biztatta őt, de utját szegte ennek a legborzasztóbb betegség, a mely életében halottá teszi azt, a kinek részül jut.

Herz Mór I. o. századosot másfél év előtt érte ez a sors. A háziezred Dalmáciában állomásozó zászlóaljánál volt, a mikor kitört rajta az elmebaj. A raguzai helyőrségi kórházba szállították, s tiz hónapi megfigyelés után Budapestre, a Schwarzer-féle gyógyintézetbe szállították. Mikor betegsége csillapodott, családja hazakérte őt Temesvárra, hogy otthon ápolják. Egy fél évig volt Temesváron, de akkor újra oly hevesen tört ki rajta a betegség, hogy újra a Schwarzer-féle gyógyintézetbe kellett szállítani. Ma érkezett a 33. gyalogezred parancsnokságához a távirat, hogy Herz százados tegnap meghalt.

Herz százados ez idő szerint már nyugalmazott állományban volt. Mikor a betegség kitört rajta, várakozási illetménnyel egy évre szabadságolták. Egyben megindították az aradi kir. tanácsnál a gondnokság alá helyezési eljárást. A törvényszék gondnokává Jellinek Henrik dr. aradi ügyvédet nevezte ki. Egy fél év előtt nyugdíjba helyezték. Herz 47 éves kort ért el; már törzstisztjelölt volt, s ha a betegség nem éri, tavaly került volna sorra, hogy őrnagygyá legyen.

Nőtlen ember volt, csupán testvérei gyászolják. Egyik fivére nagyhirű tudós: Herz Miksa bey, a kairói muzeum igazgatója, a kit a király nemrég tüntetett ki a vaskoronarenddel; másik fivére a romániai Crajovában terménykereskedő.

Ma délután, Budapesten temették el a szerencsétlen sorsu, sokat szenvedett századosot. A 33. gyalogezred parancsnoksága táviratban megkereste a budapesti törparancsnokságot, hogy az ezred nevében koszorút helyezzen a százados koporsójára.

HIREK.

— Csak Cirjek dr. Temesvárott. Csak Cirjek dr. minorita rendfőnök, a III. osztályú vaskoronarend lovagja Temesvárott időzött és tisztelgett Németh János főlsz. püspöknél, a kit tudvalevőleg a király személye körüli miniszter azzal bizott meg, hogy a III. osztályú vaskoronarendet neki átadja.

— Lónyayék sajtópöre. Budapestről táviratozzák, hogy Lónyay Elemér gróf budapesti jogtanácsosa: Fejérvataky dr. ügyvéd, ma a következő nyilatkozatot adta közre: „Ugyfeleim: Lónyay Elemér gróf és Stefánia kir. hercegnő megbízásából megbiztam: lovag Strumpf Ferenc dr. bécsi ügyvédet, hogy mindazon bécsi lapok ellen, melyek ügyfeleim ellen rágalmazó tartalmu közleményeket hoztak, indítsa meg az eljárást. A többi lapokra vonatkozólag ügyfeleim nem nyilatkoztak még s így az eljárást ezek ellen meg nem indíthatom.

— Bizalmas értekezlet a püspökválasztás ügyében. A Mangra-párt orgauuma, az aradi Tribuna Poporului mai számában a következő hírt közli:

Az aradi püspök-választás ügyében holnap Temesvárott bizalmas értekezletet tartá-

nak. A bizalmas értekezletet Gáll József dr. hívta össze, s a mint hírlik, arra se Hamsea zárdafőnök, se a Beles fivérek nem hivatalosak, ellenben olyan zsinati képviselők, a kik között lehetővé fog válni Hamsea jelöltségének elejtése. Gáll ur előre látja Hamsea harmadik bukását és nem hajlandó magát kitenni a lehetetlen jelölésnek.

Nagy a lehetősége annak, hogy a temesvári értekezlet után Hamsea Ágostont a magyar sajtó se fogja jelölni az aradi püspökségre.

A Hamsea-párt emberei ezt a hiresztelést nem tartják egyébnek közönséges kortesfogásnál: Mangráék, miután maguk még nem tudtak a jelölt személyében megállapodni, így akarják Hamsea kilátásait gyöngíteni. Nem is látszik egy csöppet se valószínűnek, hogy Gáll József főrendiházi tag, a ki az előző választásnál szinte exponálta magát Hamsea jelöltségeért, most, minden különös ok nélkül, elejtené Hamseát. — A mi a magyar sajtóra vonatkozó szelid gunyt illeti, azzal kár előhozakodni. Hamssát nem a magyar sajtó jelölte. Ellenben arra a közelmúltban volt példa, hogy a Tribunától valakit jelölhetnek is, meg is választhatják, — ha a magyar közvélemény a tények alapján abban az állameszme ellenségét tudja, abból mégse lesz püspök.

— Előléptetések az államvasutaknál. A magyar kir. államvasutak magasabb tisztviselőinek előléptetése most lett nyilvánossá. Az aradi üzletvezetőség területén előléptek, illetve kinevezettek: Kosztolányi Béla főmérnök és Schmidt Gyula főellenőr a második fizetési fokozat harmadik osztályába felügyelőkké; Denk József főmérnök a harmadik fokozat első osztályába; Németh József mérnök a harmadik fizetési fokozat harmadik osztályába főmérnökké.

— Castro elnököt agyonlőtték? Londonból táviratozzák: Egy ide a „Times“-hez tegnapi kelttel érkezett magántávirat szerint Castro a felkelőkkel vívott harcban elesett. A felkelők agyonlőtték. A táviratot még nem erősítették meg.

— Közgyűlési vonat. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága az alábbi értesítést teszi közzé: Csanádvarmegye február hó 3-án rendes közgyűlést tart, mely alkalomból február hó 2-án a rendszerint csak Mezőhegyesig közlekedő 4. számú személyvonatunk Aradig (érkezik Aradra éjjel 10 óra 33 pkor) és február hó 3-án a rendszerint csak Mezőhegyesről induló 1. számú személyvonatunk Aradtól (indul Aradról reggel 5 órakor) fog személyszállítással közlekedni.

— Konfliktus a Vatikán és Franciaország között. Rómából jelentik, hogy Combes francia miniszterelnök visszautasította az ujonnan kinevezett carcassonai és amey-i püspököknek küldött bullákat, mert az állam kinevezési joga nincs határozottan kifejezve. Ezenkívül Nissard követ kijelentette Rampollának azt is, hogy Franciaország a napirendeket püspöki székekért saját jelöltjeinek vita nélküli elfogadását követeli. Rampolla erre a követelésre rendkívül ingerült lett és ezt a követelést az egyezés felmondásának minősítette. A pápa szintén izgatott lett és Mathien bíborost hívta. aki eddig hiába kísérelte meg a békés kiegyeztetést. Rampolle attól tart, hogy a konfliktus kiélesedése az ő személyes bukását fogja okozni.

— Per a város ellen. A Hász örökösöknek, mint már ismertettük, Aradvárosával szemben egy vitás földbirtok miatt peres ügye van. Ma a Hász örökösök nevében Kráitz Lajos dr. ügyvéd ez ügyben keresetet adott be a törvényszékhez.

— Kegyelmi kérvény egy elítélt újságrónak. A Budapesten megjelenő Uj hírek mai száma a következő érdekes sorokat közli:

A budapesti büntető törvényszék egy hónapi fogsággal sújtotta tegnap Zsoldos László hírlapirotársunkat, akit Bartha Miklós vádolt meg. Tudjuk mi jól, hogy Bartha Miklós csak alkalmat kívánt nyújtani a sajtónak. Amit vele szemben meg tett a sajtó, meg kell tennie Zsoldos Lászlóval szemben is. A sajtó kegyelmet könyörgött ki a rágalmazásért elítélt Bartha Miklósnak, a sajtó ki fogja könyörögni a kegyelmet a rágalmazásért büntetett Zsoldos László újságrónak is. És mi hisszük, hogy Bartha Miklós lesz az első, a ki ezt a kegyelmi kérvényt aláírja; köteles viszonzásul, mert, hogy az ő szabadságáért könyörgő kérvényt annak idején Zsoldos László újságró is aláírta.

— A német birodalmi tanács elnökválsága. Berlinből táviratozzák, Ballestrem gróft, a birodalmi tanács volt elnökét Vilmos császár kinevezte a német urakháza örökös tagjává. Ezt a kinevezést úgy fogják fel, mint a császár bizalomnyilvánítását Ballestrem gróffal szemben, azért a magatartásért, melyet a Krupp ügyben tanusított.

— Amerika felé. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Steinberger Mór, a sikkasztó borkereskedő, aki, miután hitelezőit mintegy 300,000 koronával megkárosította, most Amerika felé vitorlázik. Ugyanis a brémai rendőrség ma táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Steinberger néhány nappal ezelőtt egy Amerikába induló hajóra szállt és egy-két nap múlva New-Yorkba érkezik.

— A szultán sógorának holtteste. Párisból táviratozzák: A szultán lépéseket tesz a francia kormányánál, hogy sógorának, Damad Mahmud basának holttestét szolgáltatassák ki és vigyék Konstantinápolyba, nehogy az ifju-törökök vértanuként tiszteljék és sirjához zarándokoljanak. A Jildiz köreiből remélik, hogy a bíróság Damad Mahmud basa fiainak ellenzése dacára a szultán kívánsága értelmében fog dönteni.

— Vonatösszeütközés New-York mellett. New-Yorkból táviratozzák, hogy Grace-land-ban a „Baltimore and Ohio“ vasutársaság egy futárvonata egy előtte haladó helyi vonattal összeütközött. A futárvonat utazó közönsége csak kisebb sérüléseket szenvedett, ellenben a helyi vonaton 127 ember vesztette életét. A mentést csaknem lehetetlenné tette az, hogy a helyi vonat kocsjai tűzbe borultak, úgy, hogy a halottak számát nem is lehetett egész bizonyossággal meghatározni. Későbbi táviratok újabb halottakat jelentenek.

— A soproni bankbukás. Sopronból táviratozzák: A bankbukás ügyében a tegnap befejezett bizonyítási eljárás után a védők kívánságai folytán elrendelt pótvizsgálatot ejtettek meg. Különösen sok időt vett igénybe a szakértő kihallgatása, a kivel az egyik védő valóságos vitát folytatott, a miért az elnök rendreutastotta. Majd a soproni takarékpénztár több fő-tisztviselőjét hallgatták ki. A tárgyalást délben megszakították, s holnap folytatják, a mikor a perbeszédet is megkezdik.

— A közigazgatás egyszerűsítése. Kedves dolgot írnak Szegedről, dicsérve a közigazgatás egyszerűsítéséhez címzett legújabb magyar specialitást. Az a rendelet, amely a közigazgatás egyszerűsítését megparancsolja s amely azt is körülírja, hogy az egyszerűsítés milyen legyen, minden városnak és megyének meghagyja, hogy a közgyűlési meghívókat postán küldjék szét. Nos, hát ezt Szegeden is megcselekszik s azokat a meghívókat is a postára adják, amelyek a polgármesternek, a főjegyzőnek s a tanácsosoknak szólnak. Mikor a városháza helyiségében levő főjegyzői hivatal a meghívókat borítékba teszi és megcímezi, a szolga elviszi a postára. Ott lebélyegzik s a város fiókjába teszik, a honnan

a szolga másnap reggel visszaviszi a városházára s a polgármesternek, főjegyzőnek s a tanácsosnak átadja, akik áhitattal veszik át, hogy ismételt magasztalassák azt az elmét, amely a közigazgatásnak illetően egyszerűsítésével a legszebb alkotások egyikét hozta létre.

— **Mondorlaki románok magyarosodása.** Szentleányfalváról írja tudósítónk: Mondorlakról Szentleányfalvára nagy számu oláh család jött át gyermekeivel, akiket a magyar nyelv megtanulása céljából ott a református „magyar” iskolába adtak be.

— **Az aradi ügyvédi kamara közbírré teszi,** hogy *Kapcsa Gyula* maros-illyei ügyvédet, elhalálása következtében, az ügyvédek lajstromából kitörölte, s irodája részére a halaszthatatlan teendőket teljesítésére gondnokul dr. *Fischer Lajos* m.illyei ügyvédet rendelte ki.

— **A fémipar-iskola előtti kövezet.** Az aradi szakiskola a múlt évben kérte a várostól, hogy az iskola előtt elvezető utat új kövezéssel hozza jó karba. A törvényhatóság a kérelemre azt a határozatot hozta, hogy talán 1905-re sor kerülhet az iskola előtti ut kikövezésére is. A belügyminiszter ma leirt a városhoz ebben az ügyben s azt kéri, hogy ha lehetséges, köveztesse ki a város valamivel rövidebb idő alatt az utat.

— **Bolti tűz.** A Thököly-tér 8. számú háznak *Forray*-utcai részén a *Tuchmann B.*-féle illatszertüzletben tegnap este fél 9 óra tájban tűz ütött ki. A kályha mellett egy falada állott, ennek tetejére rakták ki a kályhából a hamut. Ettől tüzet fogott a láda teteje s mikor az üzlethelyiségből kitóduló füstől a tüzet észrevették, a láda már lánggal égett. A közelből előhívott tűzoltók hamarosan eloltották a tüzet.

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter *Turcsányi Rezső* kisjenői pénzügyőri biztost magasabb fizetési osztályba léptette elő.

— **A kegyes pillantások következménye.** Szó volt már többször arról a keresetről, melyet *Umberto* olasz király hagyatéka ellen indított egy olasz nő, *Hercolani* grófnő. A kereset alapja az, hogy a grófnő fiának az elhunyt király az atyja. Egy keresetlevél, melyet most a hagyaték kezelőjének kézbesítettek, többek közt így hangzik: „Tekintettel arra, hogy a felperes (őzvegy *Gaddi-Hercolani* *Cesarina* grófné) mint fiatal leány és mint zeneművésznő ragyog pályafutás kilátásának birtokában, öntudatlanul is magára irányította boldogult *Umberto* király kegyes pillantásait s hogy a király vágyainak fiatalos tapintatlanságában ellentállani nem tudott, tekintettel arra, hogy a felséges ur és a felperes közötti bizalmas viszonynak, mely 1880. júliusától 1883. januáriusáig tartott, 1882. március 20-án, egy fiugyermek volt a következménye; tekintettel arra, hogy a viszony megszakítása után felperes magáról és gyermekéről legjobb tehetsége szerint gondoskodott, de minden támogatás megszűntével kénytelen volt összes értéktárgyait elidegeníteni.” stb. A kereset arra irányul, hogy a hagyatékból térítsék meg a fiu nevelésére és fenntartására fordított összegeket.

— **A sóhivatalok beszűntetése.** Bártfáról jelentik, hogy az ottani sóhivatalait, egy miniszteri rendelet alapján, május elsején feloszlatják. Ez lesz a sorsa az ország többi sóhivatalainak is. A só, mint a dohányt, ügynökségek fogják árulni néhány percent árleengedés mellett.

— **Elfogott dohány tolvajok.** Január elsején a vidéki gazdák megkezdték a dohány-szállítást az aradi dohánybevéltő-hivatalba. Azóta több ízben irtunk arról, hogy a dohánynyal megrakott kocsikat itt Aradon rendszeresen meglopják. A rendőrség ma kézrekerítette azt a tolvaj-bandát, amely már valóságos réme volt a dohányt szállító gazdáknak. Az elfogott tolvajok: *Zsotér-Murvai* István 15 éves suhanc, a ki lopásért már hatszor volt büntetve, *Dergovics-Miklós* György 16 éves ötször büntetett, *Seabó Mátyás* háromszor büntetett, *Horváth Jenő* és *Aradán József* kétszer már megbüntetett csavargók és tolvajok; az elfogottak valamennyien most is vizsgálat alatt állanak újabb lopásokért. A lopott dohányt részben *Vakár György*-nének *Leiningen*-utca 3-ik számú lakásán, részben *Goczor* *Todornénak* *Leiningen* utca 10-ik számú lakásán találta meg a rendőrség. A tetteseket, tekintettel arra, hogy hasonló bűncselekményekért vizsgálat alatt állanak, *letartóztatta* a rendőrség.

— **Sikkasztó postatiszt.** A pápai rendőrség, a mint a punknak írják, táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Heszky* Ágoston 30 éves postás gédtiszt e hónap 23-án nagyobb összegű hivatalos pénzt elikkasztott és megszökött. Valószínű, hogy Budapest felé vette az útját. *Heszky* nyulánk, arca hosszas, haja hajszá, szakállja barna. A rendőrség intézkedett, hogy *Heszkyt*, ha Budapestre jönne, elfogják.

— **Tizenhárom évig sötétben.** Egy polgártárs beállított a szegedi rendőrséghez s miután a tekintetes urak valamennyiének egészségére kívánta az éjszakai nyugalomát, imígyen kezdett szólni.

— Baj van, kérésem.

A tekintetes urak minden megjegyzés nélkül elhitték neki, hogy baj van.

— Mert, hogy elment az asszony, kérésem, — folytatta a magyar.

— Hát maj visszajön! — vigasztalta a biztos.

— Nem tudom én, — kételkedett a csizmás.

Mert már tizenhárom esztendeje, meg valahány hónapja, hogy elmönt.

— Mi a manó! csudálkoztak a tekintetes urak. Hát aztán hova ment az asszony?

— Gyertyáért kérésem, a bótba. Aztán azóta nem gyűtt vissza, azóta mindég sötétbe vagyok.

— Hát miért nem gyűjtötte meg a lampát?

— Ugyan, kérésem, — kedvetlenkedett a magyar, — nem úgy értöm én azt. Hanem az iránt vagyok sötétbe, hogy él-e, hal-e az asszony mivel-hogy szeretnék megfeleltetéséni.

— **Előkelő családok.** Londonból írják a következőket: A Malooroughstreeti rendőrhivatalban tegnapelőtt elővezették *Schey* Róbert báró, állítólagos osztrák tisztet, *Ráday* Irma grófnét és a keletnek a szobalányát, *Holzer* Emma svájci leányt. Mindhármukat azzal vádolják, hogy különféle ékszereket, bundákat és ruhákat csaltak ki hiszékeny kereskedőktől. *Fuller* detektív valómása szerint a három szélhámos már két év óta folytatja üzelmét és hogy hitelüket fentartsák, ausztriai és magyarországi birtokaikra hivatkoztak. Tény csak az, hogy *Ráday* grófné évi 60 font sterling járadékot huz Budapestre.

— **A kivándorlók birtoka.** *Perényi Béla* newyorki lakos, aki már hét esztendő óta tartózkodik Amerikában, a magyar kormányhoz emlékiratot küldött, amelyben a többek között arról is szól, hogy mik azok az okok, amelyek az Amerikába kivándorlott magyarokat vissza-

tartják attól, hogy hazájukba visszatérjenek. Ez okok között van egy igen figyelemre méltó, ami a pénzügyminisztert s általában a kormányt különösen érdekelheti. Az emlékirat benyújtója azt mondja, hogy vajmi sokszor előfordul, hogy egyesek csakis szerencsét próbálni hajóznak át a tengeren. Ezek nem a legszegényebbek közül valók, mert házacskájuk és némi földjük is van. Kivándorlásuk alkalmával ingatlanokat nem adják el, mert pénzüik is van és arra számítanak, hogy pár esztendő múlva egy csomó dollárral térnek vissza. Így történik, hogy birtokukat valamelyik rokonukra vagy örökösükre bízzák, amit azért is megtehetnek, mert a birtokon teher nincs és mert senkinek sem tartoznak. Tehát nyugodt lélekkel kelnek utjokra s odakint erősen dolgoznak, nem is álmodva arról, hogy idehaza milyen veszedelem fenyegeti őket. Az történik ugyanis, hogy az ismerősök vagy rokonok, akikre birtokuk kezelését bízták, készakarva vagy akaratlanul nem fizetik meg a birtokukat terhelő adót, aminek következtében az adóvégrehajtók az ingatlan elárvereztetik, a legtöbb esetben suttymban, a minek az eljárás módja is oka. A szerencsétlen kivándorlót persze erről nem értesítik, de nem is értesíthetik, mert tartózkodási helyéről mit sem tudnak. A szomorú valóságot azonban egy-két esztendővel később mégis megtudja, révén az újabb kivándorlóknak, a kik elmesélik neki, hogy ezer forintot érő vagyontát pár forint adóhátralék miatt nekik magyar királyi kormány dobra üttette és hogy a birtokot a falu korcsmárosa 100—150 forintért megvásárolta. A pórul járt szegény ördög persze, akit így önkre licitáltak, fölfordít és káromkodik, de egyebet, ha csak sirni nem akar, aligha tehet. Ebbe az áldott országba azonban, ahol a kivándorlók érdekeit az ördög se védi, nem kívánkozik vissza s így mindörökké kint marad a nagy és szabad Amerikában, ahol az idegent is jobban megbecsülik, mint szép Magyarországon az állampolgárt.

— **Magyar név.** *Kohn* Samu aradi illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Korosi”-ra és *Lövinger* Ferenc kurticsi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei: *Dezso* és *Sándor* családi nevének „László”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Csendőrök a halál torkában.** Szombator est 7 órakor *Pintér* Gusztáv és *Németh* János közcsendőrökből álló vasvári járőr portyázásra indult Vasvárról Molnári felé. Utróvidítés céljából a község alatt rátértek a déli vasut töltésére és a vágány között haladtak Molnári felé. *Odor* Ferenc pályáőr találkozáván a csendőrökkel, figyelmeztette őket, hogy Nagy Kanizsa felől közelg utánuk a személyvonat. Vigyázzanak tehát és haladjanak a pályatest külső padkáján. A csendőrök szót fogadtak, de a Rába-ártéri padkanélküli keskeny hídon ismét a vágány között kellett ballagniok. A csendőrök az 50 méter hosszúságú és magas korláttal ellátott hídnak körülbelül a derekán haladhattak, mikor hátuk mögött meghallották a robogó személyvonat dübörgését. Egyre fogyott a távolság. Az elgázoltatás már elkerülhetetlennek látszott: Végre nagynehezen, a hid végére értek. *Németh* János egy hirtelen lépéssel félreugrott, a korláton kívül jutott és megmenekült a halál torkából. *Pintér* Gusztáv azonban, aki

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát, eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nőültni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az
Aradi Közlöny
kishirdetési rovatát
használja,
ez biztosan eredményre vezet.

a hidon belül futott, már megkésített a mentő ugrással. A mozdony elérte s kiálló alkatrészeivel a menekülő csendőr jobb vállára akkorát ütött, hogy jajszo nélkül rögtön szörnyet halt. A menekülők oly közel voltak egymáshoz, hogy a halálra talált Pintér estében feltüzött szuronyával a csodásan megmenekült Németh János testét érte és rajta könnyebb sérülést ejtett.

— Egy százasbankó története. A P. N. örökíti meg ezt a józsi történetet. Gutti Soma egy nap fizetni akart az Otthonban és kivett a tárcájából egy száz koronás bankjegyet. De mielőtt felváltotta volna, a következő melankolikus beszédet intézte hozzá:

— Isten veled, festmények legbájosabbja te! Isten veled, én vérző kebellem bocsátlak ki kalandos utadra és tisztá szívvel ohajtom, hogy bárhova veszen is a véletlen, visszakerülj hozzám. Bármikor jössz is, szívesen látott vendég leszel nálam!

E formás szónoklat után ceruzával ráírta a bankóra:

„Örök emlékezetül — Gutti Somától.”

A bankó ezután tényleg megkezdte vándorlását, a mit a pénz forgásának neveznek a közgazdászok.

... Tegnap egy ismeretlen, haragos ábrázatu ar kereste föl Gutti Somát az irodájában. Komoran mondta:

— Jó napot! Én Schmidt táncitanító vagyok.

— Helyes. De én jelenleg nem szándékozom táncolni.

— Nem is arról van szó, hanem erről a pénzről ni!

A táncitanító egy irgalmatlanul összegyűrt száz koronást húzott ki a zsebéből és odatartotta a Gutti orra elé. Gutti flegmatikusan mondta:

— Nekem ugyan hiába tartja az orrom elé. Hisz tudhatná, hogy a pénznek nincs szaga.

A táncitanító félelmetesen üvöltötte:

— Jó, jó! Csak vicceljen. Feleljen, vallja be őszintén, hogyan került ez a pénz a — feleségemhez?

— Valószínűleg krajcáronként spórolta össze.

— Es ez az irás rajta, mi? „Örök emlékezetül — Gutti Somától.” Meri még tagadni? Fúj!

A táncitanító megvető mozdulattal dobta oda a bankót Guttihoz:

— Itt van vissza a pénze! ... A feleségemmel pedig majd leszámolok! Szólt és elrohant.

— Lezuhant vonat. Az oroszországi Tula-ból jelenti egy távirat: A rjezan-urali vasut szmolenszkiji vonalán Ponomarevo-Damkovo közelében tegnap kisiklott egy tehervonat. Az egész vonat lebukott a hidról. A vonat személyzetéből három ember megsebesült. A vonatvezető eltűnt. Ugyanezen a vasuton a szakinai állomás mellett két tehervonat, a melyeket egymás után indítottak el, olyan erősen ütközött össze, hogy husz kocsi összetört. A második vonat gépésze súlyosan megsérült, a vonatki-sérő személyzetből többen könnyű sérülést szenvedtek, egy fűtő pedig életét veszítette.

— Gyilkos előljárók. A petei határban levő szügyi pusztá véres gyilkosságnak volt a színhelye vasárnap éjjel. Betörők jelentek meg a pusztán, hogy a magtárt, mely tele van gabonával, megdézsmálják. A betörők számítottak arra, hogy a pusztá cselédsége távol lesz, mert nagyrésze aznap ment a faluba, ahol akkor éjjel bál volt. A betörők, akik kocsi-val jelentek meg a pusztán, már behatoltak a magtárba s a megtöltött zsákokat akarták a kocsira rakni, amikor egészen észrevétlenül meglepte őket Kovács András béresgazda, aki azt hitte, hogy a béresek közül van valaki a magtárban. Amint Kovács a magtárba lépett, a sö-tétségben ráugrottak a betörőkre, hurkot vetettek a nyakába és megfojtották, ezután pedig kö-téllel felkötötték a gerendára. A gyilkosok ez után megrakták a kocsit és eltávoztak. Hajnalban, amikor a cselédség megérkezett, az öreg béresgazdát halva találták a gerendán. Eleinte azt hitték, hogy az öreg öngyilkos lett. Amikor azonban megvirradt, észrevették, hogy kocsi járt az udvarban s amerre elhaladt, buza szóródott el. Az egyik zsák ugyanis, a melyben a gyilkosok a buzát vitték, lyukas volt s ebből hullott a buza az egész uton. Ezen a

nyomon a cselédség bejutott a faluba s a nyom Guhár István törvénybíró házához vezetett, ahol a csendőrség segítségével a kocsi gabonát megtalálták. Guhár ezután bevallotta, hogy Hacsik Mihály, Borecsik István esküdtek és Mészáros Pál petei lakossal követtek el a betörést és ők fojtották meg Kovácsot, aki tetten érte őket. A gyilkos előljárókat letartóztatták.

— A hetes tolvaja Dunai Pál városi hetes lakásából vasárnap éjjel elloptak egy láda feltörése után 13 korona pénzt s egy 48 forintra kiállított kötelezvényt. A rendőrség ma kinyomozta és elfogta a tolvajt Elefánt Albert személyében, akit különböző lopások miatt tegnapelőtt ítéltek el az aradi törvényszék.

— Adomány. Révész Arthur ur az Aradi polgári jótékony-egyletnek hat koronát adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— Cipőt telefon után Porter Vilmos Nagy Áruházából a Szabadság téren lehet rendelni. A telefon száma 324 és rendelkezésére áll egy a helybeli, mint a vidéki közönségnek. Helyben késő estig házba küldetik bármely nagy cipőválaszték! Béli cikkekből feltűnő ujdonságokat találunk a férfi és női divatosztályokban. Igen szépek a férfi és női ingek, valamint a legújabb divatu gallérok és kézelők. Nagy a választék továbbá legyezőkben! Gáz legyezők-ből igen szép dolgok keltenek figyelmet. Illat-szerekben a legelkelőbb gyártmányokat találjuk. Fényképezőgépekben részesül azonban minden egyes vevő!

— Dentolin fog-crème a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265, sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyom-dánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát ér-deklő megbízásokat.

Megmérgezett grófnő.

(Öngyilkosság a szeretés parancsára.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, január 28.

Rendkívül rejtélyes ügyben folytat vizsgál-latot a milanoi rendőrség. Olyan esetről van szó, amely még ebben a forró vérű olaszok lakta városában is felűnést kelt. Az eset a következő:

Körülbelül egy éve, hogy egy előkelő ne-mesi családhoz egy fiatal rokon, a 17 éves Puero Mária grófnő került. A leány szülei el-szegényedtek és meghaltak, ugyszólván min-den segítség nélkül hagyván hátra a fiatal Má-riát, aki, ha rokonok nem gondoskodtak volna róla, okvetlenül elpusztult volna.

A fiatal leányról csakhamar nagyon rossz hírek kezdtek keringeni. Azt híresztelték róla, hogy nagyon könnyelműen megbolygatta an-nak a családnak nyugalmát és boldogságát, a mely nagylelkűen magához vette, hogy gon-doskodják róla. Kedvesévé lett a ház fejének, akinek minden nap civódása volt miatta.

Egy hónappal azelőtt a botrány, a minek a grófnő volt központja, tetőpontját érte el. A grófnőnek azonnal el kellett hagyni a rokoni házat. El is ment, de nem messzire. A város déli felében vett lakást, a mit kedvese tar-tott neki.

Ettől a perctől kezdve mintha megszűnt volna a házi perpatvar, legalább ez egy hónap alatt a család békében látszott lenni, holott mindenki tudta, hogy a férj folytatja viszo-nyát a grófi leánnyal.

Tegnapelőtt aztán valami rendkívüli eset történt. A grófnőt, a ki áldott állapotban volt, ágyában elkéült ajkakkal, halva találták. Az orvosok azonnal konstatálták, hogy méreg okozta a halálát.

Az asztalon egy levél feküdt, a mely rej-télyessé tette az ügyet. A levél így hangzott: „Ártatlanul kell a másvirágra mennem. Ne higye senki, hogy rossz voltam. Áldo-zata lettem egy férfi vad szenvedélyének,

aki uralkodni tudott felettem. Rabszolgájavá lettem és a mikor bajba hozhattam volna, megölt. Önkezemmel, de az ő parancsára vettem be a mérget, ami bennem most halálosan pusztít, míg e sorokat írom. Mene-külni szeretnék, de ő nem enged. Azt akarja, hogy meghaljak...”

A levél annyi valószínűséget tartalmazott, hogy a rendőrség vizsgálatot indított, a minek eredményét azonban egyelőre titokban tartják.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizetésektelelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségekről tesz jela-tést: Hornung Péter, Pancsova. — Bokor Farkas, Dicső Szent-Márton. — Braun Sándor, Nagy Ka-nizza. — Heil Ferenc, Jicin. — Glücklich Ede, Prága. — Slazek János, Skornau. — Erb Regina, Lemberg.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, január 28.

Delitőzsde. Buzakinát mérsékelt, vételkedv győnge. Bányadi irányzat mellett 9,000 méterméza került forga-lomba, 2% fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek bányadtak. Időjárás ködös.

Estitőzsde. Berlin 1-el olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza 1903. Áprilisra	7.64—7.65
Rozs 1903. Áprilisra	6.64—6.66
Zab 1903. Áprilisra	6.12—6.14
Tengeri 1903. májusra	5.89—5.90
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órakor:

Buza 1903. Áprilisra	7.63—7.64
Rozs 1903. Áprilisra	6.63—6.64
Zab 1903. Áprilisra	6.14—6.15
Tengeri 1903. májusra	5.91—5.92
Repce augusztusra	—

Zárulat 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	708.—
Magyar hitelrészvény	751.60
Lezámtólóbank részvény	460.—
Rima-Murányi vasút részvény	497.50
Osztrák-magyar Államvasuti részvény	701.—
Közuti vasút	643.50
Városi villamos vasút részvény	331.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-grammon felül sulyban 122—4 fillérig, öreg közép páron-ként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126—8 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm suly-ban 125—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilo-grammig terjedő sulyban 122—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 123—5 fillérig, közép páronként 240—260 kilo-gramm sulyban 122—3 fillérig, könnyű páronként 240 ki-logrammig terjedő sulyban 121—2 fillérig.

Sertéselészám. Január 25. napján volt készlet 21,610 darab, január 26. napján főlhajtatott 355 darab, január 26. napján elszállított 664 darab, január 27. napján maradt készlet 21,301 darab. Üzlet: Csöndes.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm.-r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

S z e s z ű z i e t.

— Január 28. —

Mai jegyzékünk: Készárú nagyban nyers szesz 11: korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szállított mosók 12:50—13— korona mmásanként.

NAPIREND.

Január 29. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Sz. Ferenc. — Protestáns naptár: Sz. Ferenc. — Izraelita naptár: Sebat. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (január 16.): Péter lánc. — A nap két 7 óra 16 percekor, nyugszik 4 óra 40 percekor.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagyoszt körülbelül hőmérséklet, elvélve csapadék.

Január 30. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

A fűtési idény alkalmából ajánlunk elsőrendű szagtalan

fűtő kőszentet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszentet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszentet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszentet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Irtá: Montégut Maurice.

(27)

(Polytátás.)

Mikor Gábor úgy számította, hogy levele már megérkezett a címére, egy reggel lement a platánfák alá s leült egy kőpadra, ugyanarra amelyen ülve ama feledhetetlen estén Dombasles Albert társaságában felidézte a múlt kísérteit. Szemét mereven a házra szegezve várt, de senki sem jelentkezett.

Valósággal lázas izgatottság vett rajta erőt.

S még aznap történt, hogy Lucienne mint sem sejtve, azt mondta:

— Közelebről is láttam ma a szomszédunkat nem is olyan öreg, bár a haja már egészen fehér; sőt ugyan csinos. Erről te is meg fogsz győződni, nézd csak meg egyszer jól.

Gábor kitérően felelt. Nem nagyon érdekli ez az egész dolog, mondta, magában pedig azt gondolta:

— Renée itt volt itt volt. S a véletlen úgy akarta, hogy én éppen abban a pillanatban menjék el — vagy későn jött vagy korán, de mégis eljött, s el fog jönni újra.

Gábor még mindig számított a saját testi szépségére, amely megmaradt a régiek s hja módon arról ábrándozott, hogy újra megfogja hódítani Renée-t, mint hajdan meghódította... a mindennapi találkozásokkal, érintkezésekkel. A szeméi hívásának, a szíve hívásának Renée nem lesz képes ellenállni. Ezen a napon Gábor uszott a boldogságban.

Másnap megint sietett az órhelyére, fel s alá járt, mutogatta magát, iparkodott a figyelmet magára vonni, de a fal mögött nem mozdult semmi. Egyszerre Jakab szaladt oda az apjához, a térdére vetette magát s egészen lefoglalta a maga számára.

Ekkor a szomszédkert kavicsos utján könnyed lépések voltak hallhatók s Renée jelent meg. A kettőjük pillantása keresztezte egymást. A leány sápadt és szomorú volt, Gábor pedig a fia jelenlétében még csak a szemébe sem mert Renée pillantani; erre a védelemre számított a leány is biztosan.

Engedelmeskedett a levelnek, közelebb jött, megmutatta, hogy ől, mivel a gyermek jelenléte védelmezte oltalmazta.

S így történt, hogy Gábor egy álló hétig Renée-t csak akkor látta, mikor Lucienne vagy Jakab vele volt, mikor nem volt egymagában, a maga szabadjára hagyva.

Gábor megértette ezt a csöfögést, tajtékzott dühében a vereségén s kezdett kétségbe esni, hogy legyőzheti-e valaha ezt az ellenállást, ezt a makacsságot.

Ettől fogva csak Renée volt a számára a világon, teljesen csak neki élt, s elhanyagolt mindent mást. Mindent mást?

Hisz az a más Lucie volt. Tehát ez az aszszony nem volt az övé a nap minden órájában? Nem volt egészen az övé? Nem állt jogában, hatalmában minden este belépni a szobájába, mikor neki tetszett.

A másik után epedt, az után a fellázadt rabszolgálo után, aki hallani sem akart róla, akinek a bírása nyolc esztendő után valami egészen újnak tűnt fel előtte, füzerezve az emlékektől s a hiúságtól, hogy kétszer győzőn. Renée, Renée! Éjjel-nappal róla álmodott, emésztette magát utána, elepedt a rá való szomjuságában.

Végre tudatára jött, hogy pusztá megjelenése nem elég többé, hogy diadalt szerezzen s így elhatározta, hogy az erkölcsi csábítással próbálkozik meg.

Egykor Renée leszállt hozzá, ahogy mondta, miután elolvasta könyveit egyikét; Gábor elhatározta, hogy elküldi neki legutóbbi műveit, amelyeket az alatt írt, míg Renée örült volt, amelyeket tehát a leány nem ismert.

Talán a csodálat megint visszavezeti hozzá; hisz ezek a könyvek olyan sokat beszéltek róla, célzásokkal visszaemlékezésekkel voltak tele, amelyek megindíthatták a leány szívet.

Csak hogy éppen ezekben a napokban történtek olyan kisebb események, amelyeknek legalább volt némi eredményük.

Ott, ahol az apja hajótörést szenvedett, Jakab világos nappal, minden akadály nélkül szerencsésen ki tudott kötni. Megint csak a kalandra vágyó labda lett az összekötő kapocs a két kert között. Megint csak átrepült a falon, leesett a szomszédkert virágágyaiba s a fiu mint valami rabló utra induló macska mászott utána, a falból kitörött néhány kő helyét használva felkapaszkodónak.

Egyszer egy ilyen kalandja közben Jakab elvesztette az egyensúlyt s hajszaál híján mult, hogy fejétőre nem zuhant alá a másik kertbe; ekkor két erős kar ragadta meg s lábra állította. Jakab ijedés nélkül nézett a megmentőjére, megpillantotta az arcát, amely megtetszett neki, aztán hangos kacagásra fakadt. Renée is nézte a gyermeket; bátor, magabizó arcocskája volt, nyílt, őszinte szeme. A leány megkérdezte tőle, hogy megcsókolhatja e, a fiu ezt leereszkedően megengedte, sőt kitérte a két karját s visszaadta a csókot Renée-nek.

Mikor szegény törvénytelen özvegy ezt a meleg testecskét, szeretőjének a gyermekét a keblén érezte, egy pillanat alatt megértette az anyaság minden örömet.

A fiatalága ellenére is csodálkozott a fiu ezen a hevességen, azon a szenvedélyességen, mellyel Renée magához ölelte.

— Ne szégyeld magad semmit sem, — szölt végre a leány Jakabhoz. — Ha a labdád ideesik a kertembe, mindig átjöhetsz érte ma-

gad, de vigyázz, a kerítésfal nagyon is magas nekod.

A fiu szégyenlősen felelte, hogy nem is olyan nagyon magas s hogy csak azért esett majdnem le, mert kicsuszott a lába; hanem majd megkéri az apját, hogy még egy pár követ vegyen ki a falból.

Aztán zsebre vágta a labdát, s e szavakkal: — Isten vele, néni — ugyanazon az uton, de most minden baleset nélkül visszatért a maguk kertjébe.

S mikor hazaért nagy büszkén visszafordult Renée felé s átkiáltotta neki:

— Látja!

S azontul aztán nem is tétovázott soha, hanem amikor kedve jött, átmászott a falon s valami kifogással, vagy kifogás nélkül is meglátogatta Renée-t.

S mivel rendesen nagyon szíves fogadásra talált nagyon megszerette a „néni-t“, bár nem látszott nagyon jókedvűnek, szokta mondani. Mikor az apja a megijedt angol bonnetől hallott erről a dologról, aheiyett, hogy összeszidta volna a fiát, különös mosolygással így szölt neki:

— Hogyan, te át szoktál mászni a falon?

— Hát persze. Nagyon könnyen át tudok mászni rajta.

Tehát idegen emberekhez jársz látogatába?

— Nincsenek ott idegen emberek, csak egy néni van. Nagyon szeret, mindig megcsókol én is nagyon szeretem.

Erre a kijelentésre Gábor felkapta a fiát s ő maga is bolond módra öszsze-viszsa csókolta.

Lucienne azt gondolta, hogy a férje büszke a fia hőstettere, hogy átmászva a falon be mert hatolni egy egészen ismeretlen emberhez a játékjáért.

— Egész kis férfi már, — mondta maga is telve büszke örömmel.

Nem sejtette, hogy Gábor a kis Jakab arcán egy más valaki csókjainak a nyomát kereste, hogy ez a gyermek most úgy tűnt fel előtte, mint hirtető az ígért földjéről.

(Polytátás következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 119. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1903. évi január hó 29 én:

A végrehajtó.

Mulattató bohózat 3 felvonásban. Irták: Sylvane és Artus. Fordította: Dr. Beldi Izor.

SZEMÉLYEK:

Cheradame	Polgár S.	Pimparett	Füredi J.
Octavie, neje	Csigaházi E.	Kapitány	Csiky László.
Broca el	Ternyei L.	Cyprienne	Almássy L.
Antoinette	Szabó Irma.	Marianne	Gööz Aranka.
Largillette	Sarkadi A.	Hordár	Tóth Lajos.

Kezdete este 7 óra fél órakor.

NYILTTÉR.*

Telefon 162. sz.

Ajánlok kitünő minőségű szagtalan

fűtő kőszentet,

darabos

légszesz pirszentet (koks)

kétszer mosott, valódi porosz

kovács kőszentet,

rostált darabos

bükk faszentet,

50 kilós ólmozott zsákokban, házhoz szállítva, legjutányosabb árak mellett.

Reusz Mór,

Arad, Boros Bem-tér 12.

108

A rendelmenyek szállítása szigorú ellenőrzés mellett történik es a helyes súlyért jótállást vállalok.

1777—1903

Hirdetmény.

A 28044—902. szám alatt kelt végzésünkkel az 1903. évben megtartandó lóosztályozásra megállapított határnapokat a cs. és kir. 7. hadtestparancsnokság megváltoztatni kérvén, ennek eleget téendő a folyó évi lóosztályozás megtartására határidőül folyó évi április hó 22. és 23. ik napjait tűztük ki.

Arad, 1903. évi január hó 24.

A városi tanács.

Asszonyok és leányok!

A havi bajok nehézségei, hátfájás, testfájás, göresök, fejfájás, rosszullet stb. ellen ajánlatos „Amasira“ egy határozottan ártalmatlanul ható és kellemesen bevehető theakeverék (poralakban). Orvosilag melegen ajánlva. Dr. med. M. Stuttgartban írja a többek közt: „A belsőleg ajánlt gyógytheák közül, egy sereg kedvező tapasztalat alapján, egy újabb theavegyületnek adtam előnyt, amely „Amasira“ név alatt van bevezetve és hatásában tényleg minden más theát felülmúl. stb. — Dr. med. G. Berlinben jelentést tesz eredményeiről és a többek közt ezt mondja: „S.—A. k. a. Köpenick S. asszonytól: A gyenge alkotású, kissé halvány páciens rosszulletéről és hátfájásról panaszkodott a havi baj kezdeténél, valamint néhány nappal azután. A negyedik eszébe tévénél elmúltak ezen nehézségek. Más okból történt utolsó látogatásánál aug. 3-án frissebbnek látszott, mint azelőtt. Életansága elmúlt és most kettő helyett dolgozik. stb. — J. asszony Stuttgartban közli: „Nem fogom elmulasztani minden főlebarátnőmnak ezen kitünően ható készítményt a legmelegebben ajánlani.“ stb. — A fenti, valamint minden elismerő irat eredeti példányai a gyárónál betekintésül le vannak téve. — Amasira ára fél doboz 2 korona, egész doboz 3 korona (2—4 hónapig eltart!) Csupán A. Locher névaláírásával valódi! Egyedüli gyáros: Andr. Locher. Pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Raktárak: Aradon: G. Földes Kelemen, gyógyszerárban, valamint az Osztrák-Magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárban.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvény védelme alatt áll.

Ez a balsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést a meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitünően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörget, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelest okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a melabüt és megerősíti az etvágyat és az emésztést. 6. Kitünően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségnél megszünteti a felbőgést és a száj meggyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyoszt képez minden sebre, lázas kitések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kősz és bőrkitések ellen, megszünteti a fejfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázzni kell mindig a zöld apáczavédjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban: bérmentve bármely postaiállomásra Auszria-Magyarországon 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetk. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek in Prograd bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Thierry A. gyógyszerész Balsama és Centifolia-kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer sohasem romlik meg, hanem ellenkezőleg, mentől öreggebbek, annál értékesebbek és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megerkezétek; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, amelyekert csak hiába dobjuk ki a pénz, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két reg kipróbált, kitünő, olesó, megbizható, a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül! Ily ezim alatt:

An Apotheker A. Thierry Schutzengel-Apothek in Prograd bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapeston Torók József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2712—11.

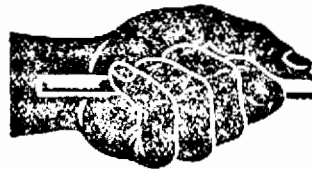
Telefon szám 493.

CZIRKÁL GÉZA

asztalos,

Atzél Péter-utca 3. szám,

a színházzal szemben.

Giller Róbert

órák és ékszerész

ARADON.

Vanszerencsém tudomásuladni, hogy helyben,

Andrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

órák és ékszerész.

146

Jemm E.

rég elismert

Mell-Czukorkák

szék
köhögés és
rekedtség
ellen.

Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytartósági határozattal.

Egy csomag 50 fillér. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás urak gyógyszerárban.

3 nap alatt meggyógyul

a hűgyesőfolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a becsi közkörházban s a párisi Hopital-Mydiben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli nyugtalan meggyógyítására is feltétlenül biztos trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használata utasítással 10 frt, utánvetés vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön

Budapest, VIII. József-körut 53.

30

Papirkereskedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája,
fényképészeti cikkek raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészies kivitelű dobozokban, felülmulhatlan választék.

Könyvnyomda

FESTÉKSZEKRÉNYEK

olaj és aquarel.

RAJZESZKOZOK.

FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.

ÍRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

Képes művészlapok és levezető lapok legnaggyobb választéka.
Az üzlet egész nap nyitva van.
Charta Aradessis mosó a legújabb meritett levélpapír.
A legelegánsabb névjegyek nálam készülnek.

Fényképészeti cikkek raktára

33

Naponta postacsomag-expeditió.

Felülmul minden eddig létezöt a

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ára 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ára: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnötteknél egyaránt kipróbált kitünő hatásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuzos bajok ellen a

szagtalan, kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ára egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

Magyar leány

17 éves, állást keres egy keresztény uri családnál mint házikisasszony, vagy Bonne. Czim a kiadóhivatalban. 259

Nevelőné vagy nevelő

két kis leánykához (III. és IV. oszt.) vidékre kerestetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölése és bizonyítványok másolatával „Nevelés” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 262

Érettségizett fiatal ember,

ki naponként egy órai szabad idővel rendelkezik, szerény feltételek mellett polgári vagy elemi iskolai növendéket oktatni óhajt. Szíves megkereséseket „Oktató” jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 275

Aki jó és szép czipőt akar

az készítesse czipőit

Seelinger M. Andor

uri és női minta czipészetében

Szabadság-tér 4. (Pölzi-kávéház mellet.)

Készít legújabb divat szerint és **lajos lábakra** 134

(Orthopäd) gyógy-czipőket.

Szönyeget javítani,

ha perzsa, szmirna, de bármilyen kijavítás előfordul, ne tessék máshová küldeni. Itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi uri háztól kapott dicséretet munkájáért. 124

Schwarcz József

szönyeg tisztító és javító intézete.

József főherceg-ut 8.

Karpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferencz-utca 32. (Sarlótház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű **uri öltönyöket** legújabb divat szerint elkészíték. **jutányos árban, pontos és gyors kivitelben.** 278

289—1903.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város árvaszékének 289—1903. számú határozata folytán a Lup kiskoruak tulajdonát képező Vágóhid-utca 15. szám alatti beltelkes ház a helyszínén Vágóhid-utca 15. sz. a. nyilvános árverésen folyó 1903. évi február hó 7-én délelőtt 10 órakor elárvereztetni fog.

Kikiáltási ár: 2626 korona azaz kétezerhatszázhuszonhat korona.

Mely árverésre venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy az árverési felvételek Arad szab. kir. város közgyámi hivatalában alólírott kiküldött h. árvaszéki jegyző hivatalos helyiségében előzőleg megtekinthetők.

Arad 1903. január hó 29.

Masztig Emil,
h. árvaszéki jegyző.

Stagl József

kefekötő

Aradon, Csiky Gergely-utca 17.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek mindennemű

kefe- és meszelő-áruk

elkészítésére a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Uj mosóintézet**megnyitása.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Wesselényi-utca 47. sz. alatt

egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és kitűnő munkaerővel rendelkező

mosóintézetet

nyitottam. Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy igentisztelt megrendelőink minden igényeit teljesen kielégítsem, miert is a nagyérdemű közönség b. partfogását kérem.

Tisztelettel 148

Ifj. Lada Mihály.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Csuz. kőszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát a pöstyéni iszappal**, mely a háziorvos kezelésében minden gyogyszert felülmúl. 5—10 kg. iszap, 10—20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő. Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld: a fürdőigazgatóság. 26

Zálogzéduiákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat **kézpénz fizetés** mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán **legolcsóbb bevásárlási forrás!**

Arad legnagyobb óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Váradi János

Órák. Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez a szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartó mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 261

FIGYELEM!**Uj szakiskola Aradon!**

Előnyös feltételek mellett szakszerű oktatást nyújtok hölgyeknek és uraknak a legelterjedtebb Yost-féle írógép gyors és pontos kezeléséből a délutáni esetleg esti órákban.

Ugyancsak elvállalok mindennemű sokszorosítási munkát u. m. beadványok, körlevelek, czimírások stb. csinos kivitelét szerény díjazás mellett. 225

Teljesen jó karban levő használt írógépek kaphatók, nem különben más gyártmányukat a legkedvezőbb módozat mellett becserelek. 225

Tudakozódásokra közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál 3--5 óráig.

VASS IMRE,

a Yost-írógép részv. társ. hivatalnok, Arad. Rákóczy-utca 30. — Telefon 455.

Wolf János

uri és női czipész

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint

Továbbá elvállalok abnormis lábakra

ortopäd-czipők

elkészítést, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti

bakancs vagy csizma

elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

115. WOLF JÁNOS.

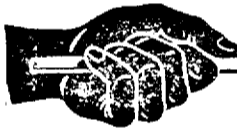
1975—1903.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, az Aradvárosában korlátlan és korlátozott italmérséssel, valamint italmérséki elárúitással foglalkozó felek által a terhőkre 1903—1905. évekre kivett italmérsési illeték ellen beadott fellebezések tárgyalására az 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a, valamint az azon törvény-cikk végrehajtása iránti utasítás 19. § a értelmében megalkandó italmérsési illeték felszólamlási bizottság a tárgyalásokat a városi ház kis tanácstermében, folyó évi február 3, 4, 5 és 6-ik napján délelőtt 9 órakor és pedig 3-ik és 4-ik napjain a kereszmárosok, vendéglősök és más korlátlan italmérsők fellebezéseit; 5-ik és 6-ik napjain pedig a kereszmárosok, cukrászok, kávéosok és termelők, vagyis a korlátolt kimérsők és kismérsékben való elárúitók fellebezéseit fogja megtartani és érdekelt felek a tárgyaláson megjelenhetnek és érveiket szóval is előadhatják.

Arad 1903. január hó 23-án.

A városi tanács.

Jó órákat olcsón

kül 3 évi írásbeli jótállás mellett privat vevőknek

Konrad János

órágyára,

aranyárak kivitel háza

BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra . 5.80.
Valódi ezüst lánc frt 1.20.
Nickel ébresztő óra . 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállításai érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomom. 2721

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBÖRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE**MARGIT-CREMET**

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világba elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet szeplőt májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Masszázhhoz használva eltüntet redőket, himlőhegyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 42

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriarban.

Ápataivan: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pinter Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csérmón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Körvesemen: Schlogl Pál, Kun Ágotán: Fejes Lajos, Kúrtison: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Korácsbázan: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros Ádám, Nagy-Zerinden: Vály Geza, Ó-Pecskán: Rokszin János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pitvaroson: Szabados József, Szekudvaron: Promm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborszában: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Tancson: Kunz János, és Uj-Aradon: Ternajgo Geza urak gyógyszerárakban.